

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Oprávněný hospodářský subjekt, účinný nástroj ke zjednodušení a urychlení celního řízení

Vedoucí bakalářské práce

JUDr. Rudolf Hrubý

Autor

Blažej Štícha

2012

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Blažej ŠTÍCHA**
Osobní číslo: **E09079**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Oprávněný hospodářský subjekt, účinný nástroj ke zjednodušení a urychlení celního řízení**
Zadávající katedra: **Katedra práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem této práce je zanalyzovat možnosti zjednodušení a urychlení celního řízení s ohledem na udělený status Oprávněného hospodářského subjektu.

Metodický postup:

1. Studium celních předpisů a předpisů Evropské unie.
2. Vymezení hlavních pojmů.
3. Druhy osvědčení, kritéria.
4. Postup získání osvědčení.
5. Výhody, možnosti zjednodušení celního řízení.

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Analýza a syntéza poznatků z vlastního zkoumání. 4. Vlastní návrhy. 5. Závěr. 6. Seznam literatury.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 40-60 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Kužel, R., Průša, P.: Celní hospodářství a daňová soustava. 1. vydání. Univerzita Pardubice, 2003.

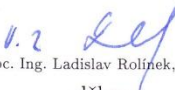
Mrkývka, P.: Finanční právo a finanční správa. 1. vydání. Masarykova univerzita, Brno, 2004. ISBN: 80-210-3578-1.

Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.

Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství v platném znění.

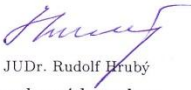
www.celnisprava.cz.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Rudolf Hrubý**
Katedra práva
Konzultant bakalářské práce: **JUDr. Václav Kaizrlík**
Katedra práva
Datum zadání bakalářské práce: **14. února 2011**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2012**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 14. března 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Oprávněný hospodářský subjekt, účinný nástroj ke zjednodušení a urychlení celního řízení“ vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a za použití pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Dále prohlašuji, že v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním práce a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou na veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby touto elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích

.....
Blažej Štícha

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu bakalářské práce JUDr. Rudolfovi Hrubému za odborné vedení při zpracování závěrečné práce, podnětné návrhy a podporu.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Literární rešerše.....	4
2.1 Hlavní pojmy, legislativa	4
2.1.1 Evropské společenství	4
2.1.2 Třetí země	5
2.1.3 Mezinárodní dodavatelský řetězec	5
2.1.4 Electronic Customs	6
2.1.5 Oprávněný hospodářský subjekt (AEO)	7
2.1.6 Kdo může získat postavení Oprávněného hospodářského subjektu.....	8
2.2 Druhy osvědčení, kritéria	10
2.2.1 AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy (AEOC):	10
2.2.2 AEO osvědčení – bezpečnost a zabezpečení (AEOS):	11
2.2.3 AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy /bezpečnost a zabezpečení (AEOF):	12
2.2.4 Kritéria pro přiznání postavení AEO	12
2.3 Řízení o udělení osvědčení AEO	15
2.4 Výhody, možnosti zjednodušení celního řízení	19
2.4.1 Výhody podle typu osvědčení:	19
2.4.2 Charakteristika výhod	20
3. Metodika a cíl.....	25
4. Praktická část	27
4.1 Představení firem	27
4.2 Proces získání osvědčení AEO.....	29
4.3 Analýza výhod osvědčení AEO	30
4.3.1 Volba místa provádění kontrol.....	30
4.3.2 Předběžné oznamování.....	31
4.3.3 Přednostní odbavení zásilek, jsou-li vybrány ke kontrole.....	31
4.3.4 Snazší přístup ke zjednodušeným celním postupům	32
4.3.5 Méně fyzických kontrol a kontrol dokumentů	34
4.3.6 Kontrola držitele AEO	34
4.3.7 Menší soubor údajů pro souhrnná celní prohlášení.....	36
4.3.8 Vzájemné uznávání	40

4.4 Shrnutí podle dotazovaných firem	42
5 Závěr	48
6. Summary	50
7. Seznam literatury	51
Seznam obrázků, tabulek	54
Přílohy.....	54

1. Úvod

Předmětem této bakalářské práce je přiblížení a vysvětlení pojmu Oprávněný hospodářský subjekt (AEO), dále zhodnocení jednotlivých výhod plynoucích ze zákona držitelům osvědčení AEO. Proto je třeba vysvětlit základní pojmy, jako je oprávněný hospodářský subjekt, mezinárodní dodavatelský řetězec, třetí země a země společenství. Praktická část této práce dále přibližuje statut oprávněného hospodářského subjektu, druhy tohoto osvědčení a celý proces získání. V praktické části jsou podrobněji rozebrány jednotlivé výhody poskytované firmám po získání osvědčení, ať po získání osvědčení AEO Zjednodušené celní postupy, AEO bezpečnost a zabezpečení nebo AEO Zjednodušené celní postupy / bezpečnost a zabezpečení.

Evropská unie se inspirovala Spojenými státy americkými a provedla novelu celních předpisů, která s sebou přináší zpřísněnou kontrolu zboží, ale také se snaží zachovat plynulost mezinárodní přepravy zboží. Proto dovážené zboží se kontroluje již při vstupu na území společenství. K tomu, zda zboží bude vybráno k celní kontrole, slouží celním orgánům analýza rizika. Rizikové zásilky, což jsou určité komodity zboží, budou kontrolovány. Bezrizikové zásilky nebo s nízkým hodnocením rizika budou kontrolovány jen namátkově. Statut oprávněného hospodářského subjektu by měl o firmě říci, že držitel tohoto osvědčení je spolehlivý a prověřený obchodní partner. Držitelům osvědčení AEO je při analýze rizika udělována menší známka a tudíž nebude kontrolováno tak často jeho zboží, než u subjektů, kteří držiteli osvědčení AEO nejsou.

Toto je jedna z výhod získání osvědčení AEO, touto výhodou a ještě dalšími se podrobněji seznámíme v praktické části práce a zhodnotíme, jestliže jsou výhody pro firmy velmi přínosné a zda se vynaložené úsilí a náklady na získání tohoto osvědčení firmám vyplácí.

2. Literární řešerše

2.1 Hlavní pojmy, legislativa

2.1.1 Evropské společenství

Evropská společenství, zkráceně ES, označovala tři společenství: Evropské hospodářské společenství (EHS), Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO) a Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom). Od roku 1965 byl běžně používán název Evropská společenství pro tato tři společenství dohromady. Založení Evropské unie Maastrichtskou smlouvou v roce 1992 nastartovalo novou etapu na cestě k politickému sjednocení Evropy. Maastrichtská smlouva je stejně jako vývoj ES prvním dílčím krokem na cestě ke konečnému evropskému ústavnímu systému. Dalším krokem bylo podepsání Amsterodamské smlouvy v roce 1997. Tím se v konečném důsledku, i když jen v omezeném rozsahu, otvírá prostor pro budování vícerychlostní Evropy. Evropská unie nenahrazuje Evropská společenství, nýbrž je společně s novými politikami a formami spolupráce zastřešuje. Tento fakt lze přirovnat ke stavbě se třemi pilíři. První pilíř tvoří tři Evropská společenství, druhý pilíř tvoří společná zahraniční a bezpečnostní politika a třetí pilíř policejní a justiční spolupráce v trestních věcech policejní spolupráce. (1)

Podle Nařízení Rady č. 2913/92¹ celní území Společenství zahrnuje:

území Belgického království, území Dánského království, území Spolkové republiky Německo, území Španělského království, území Francouzské republiky, území Řecké republiky, území Irska, území Italské republiky, území Lucemburského velkovévodství, území Nizozemského království, území Rakouské republiky, území Portugalské republiky, území Finské republiky, území Švédského království, území Spojeného

¹ nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství

království Velké Británie a Severního Irska, Normanských ostrovů a ostrova Man, území České republiky, území Estonské republiky, území Kyperské republiky, území Lotyšské republiky, území Litevské republiky, území Maďarské republiky, území Republiky Malta, území Polské republiky, území Republiky Slovinsko, území Slovenské republiky, území Bulharské republiky, území Rumunska. (2)

Úplný výčet zemí Společenství a výjimek, které části zemí nejsou součástí území Společenství, nalezneme v Nařízení Rady č. 2913/92. (2)

2.1.2 Třetí země

Třetí zemí se rozumí území mimo Evropského společenství, nyní mimo území Evropské unie. Toto vymezení se používá zejména v souvislosti s dovozem zboží a vývozem zboží a uplatňováním některých služeb.

2.1.3 Mezinárodní dodavatelský řetězec

Z celního hlediska znamená mezinárodní dodavatelský řetězec proces od výroby zboží určeného na vývoz, až po dodání zboží na jiné celní území. (Celní území Společenství/ jiné celní území). Mezinárodní dodavatelský řetězec netvoří jeden subjekt, nýbrž více subjektů zastupujících různé oblasti obchodu. Účastníci tohoto řetězce jsou zejména: výrobce vývozce, zasílatel, skladovatel, celní zástupce, dopravce, dovozce. (3)

Mezinárodní dodavatelský řetězec začíná v místě, kde se nachází suroviny, nebo vyrobené zboží určené pro vývoz ze země původu. Například:

- ruda se těží v Rusku
- v Rusku je zpracována na železné tyče
- objednávky jsou přijímány z Japonska
- tyče jsou dodávány do Japonska
- v Japonsku jsou železné tyče zpracovány do konečného produktu

- konečný výrobek je dovezený z Japonska do Evropského společenství

V tomto příkladu mezinárodní dodavatelský řetězec začíná v okamžiku, kdy ruská společnost obdrží objednávku z Japonska. Nicméně, z pohledu Oprávněných hospodářských subjektů nás zajímá jen část zpracování výrobku do konečného produktu až po dovoz do Evropského společenství. Mezinárodní dodavatelský řetězec končí pro dovážené zboží do Evropského společenství v místě, kde je zboží dodáno straně, které bylo odesláno do ES.² (4)

2.1.4 Electronic Customs

Electronic Customs (známý také pod zkratkou e-Customs nebo eCustoms) je program řízený Evropskou komisí, který má za úkol vybudovat bezpapírové celní prostředí napříč celou Evropou. V souvislosti s tímto programem již probíhají a jsou realizovány jednotlivé projekty. V roce 2002 již byl také v České republice realizován první projekt NCTS (elektronizace společného tranzitního režimu). Celní správa České republiky patří mezi lídry v zavádění nových technologií v rámci celé Evropské unie.

Celý program řídí strategický dokument MASP³, který popisuje jednotlivé projekty, jejich účel a harmonogram zavádění do prostředí národních celních správ. Evropský parlament a Evropská Rada potvrdily tento program rozhodnutím 70/2008/ES⁴.

Do eCustoms patří tyto oblasti:

ICS (Import Control Systém) – společný projekt EU pro dovozní režimy (jejich elektronizaci)

² Evropské společenství

³ Multi Annual Strategic Plan

⁴ ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY č. 70/2008/ES ze dne 15. ledna 2008 o bezpapírovém prostředí pro celnictví a obchod

ECS (Export Control System) - společný projekt EU pro režim vývoz. Je založen na elektronické komunikaci mezi deklaranty⁵, Celní správou ČR a zeměmi Evropské unie.

NCTS (New Computerised Transit System) - společný projekt Evropské unie pro režim tranzit. Je založen na elektronické komunikaci mezi deklaranty⁶, Celní správou ČR a zeměmi projektu (EU + ESVO⁶).

elektronický podpis - elektronické identifikační údaje autora elektronického dokumentu, které jsou k němu připojené

EORI registrace - EORI číslo slouží jako identifikátor pro styk s orgány celní správy ve všech členských státech Společenství

Oprávněný hospodářský subjekt (AEO)

(5)

2.1.5 Oprávněný hospodářský subjekt (AEO)

Zkratka AEO znamená Authorised Economic Operator. Český překlad zní Oprávněný ekonomický subjekt. V praxi se toto osvědčení začalo udělovat od 1. 1. 2008. „Podstatou tohoto institutu je umožnit vytvoření bezpečného a zajištěného obchodního (dodavatelského) řetězce ze společností v oblasti dovozu a vývozu zboží. Společnost, která získá osvědčení AEO, bude představovat záruku bezpečnosti a zajištění obchodních transakcí, a tím bude eliminovat rizika plynoucí z dovozu zboží do Evropské unie či vývozu zboží do třetích zemí. Status AEO je zaměřen na všechny články obchodního řetězce počínaje výrobcem přes vývozce, dopravce, skladovatele, deklaranta až po dovozce zboží“. (6)

Jiný přístup k problematice nám říká v podstatě to samé. Díky zavedení nových celních předpisů dochází ke zpřísnění fyzických kontrol zboží, jež se dováží nebo vyváží z EU. To vede k případnému zpomalení obchodních ale i dopravních operací. Institut oprávněného ekonomického subjektu (AEO) tyto dopady může účinně

⁵ Náplní práce celního deklaranta je vystavování celních dokladů, ověřování správnosti deklarovaných zásilek a kontrola dodržování celních předpisů.

⁶ Evropské sdružení volného obchodu (ESVO) je mezinárodní hospodářská organizace. Jejím účelem je odstranění cel a kvantitativního omezení dovozu a vývozu.

minimalizovat. Snahou Evropské unie je přimět firmy k akreditaci AEO, na základě toho jim pak budou poskytnuty různé úlevy. Jejich importované a exportované zboží bude přednostně odbavováno a nebude tak často kontrolováno, aby firmám a jejich partnerům nezpůsobovala žádné problémy. Naopak necertifikované firmy budou kontrolovány stále stejnou četností a to jim může způsobit zdržení a zdražení dovozních a vývozních operací. Status AEO je udělován kompetentním orgánem na základě písemné žádosti na předepsaném formuláři. Kompetentním orgánem je v České republice Celní ředitelství České Budějovice.

2.1.6 Kdo může získat postavení Oprávněného hospodářského subjektu

Každý hospodářský subjekt⁷ usazený ve Společenství⁸, který se podílí na mezinárodním dodavatelském řetězci a který vykonává činnosti spojené s celním řízením v Evropském společenství. Společnosti mohou žádat o postavení AEO, bez ohledu na jejich velikost a charakter podnikatelské činnosti. Zahrnuje to logistické operátory, dopravce, speditéry a celní agenty.

Výjimku z povinnosti usazení na celním území společenství mají společnosti v těchto případech:

- pokud je v mezinárodní dohodě mezi Společenstvím a třetí zemí, kde je hospodářský subjekt usazen, stanoveno vzájemné uznávání osvědčení AEO,
- pokud žádost o udělení osvědčení AEO podává letecká nebo lodní společnost, která není usazena ve Společenství, avšak má na území Společenství zastoupení a již využívá zjednodušených postupů uvedených v článku čl. 324e, 445 nebo 448 NK č. 2454/93)⁹

⁷ osoba, která v rámci své podnikatelské činnosti provádí činnosti, na něž se vztahují celní předpisy

⁸ v případě fyzické osoby osoba, která má obvyklé bydliště ve Společenství, v případě právnické osoby nebo sdružení osob osoba, která má sídlo, řídicí ústředí nebo stálou provozovnu ve Společenství

⁹ nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství

O osvědčení mohou žádat společnosti spadající do jedné nebo více z následujících kategorií:

- Výrobce - zajišťuje bezpečný a spolehlivý výrobní proces pro své produkty a dodávky těchto produktů svým klientům
- Vývozce - osoba, jejímž jménem je podáno vývozní prohlášení, a která je vlastníkem zboží nebo má právo s ním nakládat v okamžiku přijetí prohlášení. Pro osoby se sídlem mimo Společenství se vývozci považují za smluvní stranu usazenou ve Společenství.
- Speditér - organizuje přepravu zboží na účet vývozce nebo dovozce
- Skladovatel - osoba oprávněná provozovat celní sklad
- Celní zástupce - jedná jménem osoby, která se podílí na podnikání spojené s celním řízením (přímý zástupce) nebo jeho vlastním jménem (nepřímý zástupce)
- Dopravce - osoba, která skutečně přepravuje zboží nebo má na starosti provoz těchto prostředků nebo za ně odpovídá
- Dovozece - subjekt, jehož jménem bylo podáno dovozní celní prohlášení

Tento seznam není vyčerpávající. Další subjekty mohou získat osvědčení. Jako například provozovatelé přístavů. Firmy, které se nepodílejí na činnosti spojené s celním řízením, nemají nárok žádat. To znamená, že některé z těchto kategorií se za normálních okolností nemohou stát držiteli osvědčení AEO:

- Banky
- Pojišťovny
- Konzultanti

a další podobné obchodní skupiny, které nejsou obecně zapojené v mezinárodním dodavatelském řetězci. Hospodářské subjekty mohou žádat o osvědčení, pokud jsou zapojeny v mezinárodním dodavatelském řetězci, nebo jednají jménem dovozce nebo vývozce v řízení před celními orgány. (4)

2.2 Druhy osvědčení, kritéria

Druhy osvědčení AEO (Authorised Economic Operator) rozlišujeme do následujících třech forem:

- Zjednodušené celní postupy (AEOC)
- Bezpečnost a zabezpečení (AEOS)
- Zjednodušené celní postupy/bezpečnost a zabezpečení (AEOF)

Kompetentním orgánem v udělování osvědčení v České republice je Celní ředitelství České Budějovice. Osvědčení může být vydáno hospodářskému subjektu splňujícímu kritéria uvedená v článku 5a odst. 2 bezpečnostní novely NR č. 2913/92 (Celního kodexu). Zmíněnými kritérii se budeme zabývat v další části práce. Nyní si uvedeme charakteristiku jednotlivých osvědčení:

2.2.1 AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy (AEOC):

Po udělení tohoto osvědčení bude moci hospodářský subjekt využívat výhod ze zjednodušených postupů uvedených v celních předpisech. Hospodářským subjektem se zde rozumí subjekt usazený ve Společenství, který splňuje daná kritéria s ohledem na dodržování celních požadavků, příslušné normy pro vedení záznamů a platební schopnost.

I když postavení Oprávněného hospodářského subjektu bude uznáváno ve všech členských státech Evropské unie, bude muset subjekt, který je vlastníkem tohoto osvědčení, požádat o konkrétní zjednodušený postup v příslušném členském státě, ve kterém chce toto osvědčení uplatnit. Nicméně při následném povolování zjednodušeného postupu nebudou již posuzována kritéria, která byla posouzena při vydání povolení pro některý ze zjednodušených celních postupů. (9), (3)

Držitel osvědčení může využívat tyto výhody:

- snazší přístup ke zjednodušeným celním postupům podle čl. 14b odst. 1 prováděcího předpisu (například: zjednodušené celní prohlášení),
- menší množství kontrol dokumentů a fyzických kontrol,
- pokud je zásilka vybraná k celní kontrole, má právo na přednostní odbavení
- držitel může požádat o zvláštní místo, v němž se kontrola uskuteční

2.2.2 AEO osvědčení – bezpečnost a zabezpečení (AEOS):

Po udělení tohoto osvědčení bude moci hospodářský subjekt využívat výhod při celních kontrolách týkajících se bezpečnosti a zabezpečení při vstupu a výstupu zboží na celní území Společenství. Hospodářským subjektem se zde rozumí subjekt usazený ve Společenství¹⁰, který splňuje daná kritéria s ohledem na dodržování celních požadavků, příslušné normy pro vedení záznamů, platební schopnost a příslušné normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení. Jaké normy má splňovat subjekt, se nacházejí v ustanovení¹¹ čl. 14k odst. 1 Nařízení Komise (EHS) 2454/93.

Toto osvědčení Oprávněného hospodářského subjektu je uznáváno ve všech členských státech EU a jeho držitel může využívat všechny výhody plynoucí z tohoto postavení v jakémkoliv členském státě Evropské unie.

Držitel osvědčení může využívat těchto výhod:

- možnost předběžného oznamování celních kontrol
- menší množství kontrol dokumentů a fyzických kontrol
- menší soubor údajů pro souhrnná celní prohlášení
- pokud je zásilka vybraná k celní kontrole, má právo na přednostní odbavení
- držitel může požádat o zvláštní místo, v němž se kontrola uskuteční

¹⁰ u tohoto osvědčení platí výjimka z obecného pravidla týkajícího se usazení firem ve Společenství, která je stanovena v čl. 14g a 14k ods. 2 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93a platí pouze na OHS – bezpečnost a zabezpečení

¹¹ ustanovení čl. 14k odst. 1 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93

„Při tvorbě požadavků OHS / bezpečnost a zabezpečení se vycházelo ze studia rámce WCOSAFE, stávajících norem pro zabezpečení námořní a letecké dopravy a normy ISO/PAS 28001a tam, kde to bylo možné, byly tyto začleněny. Začlenění rámce WCO SAFE bylo velmi důležité, jelikož vzájemné uznávání postavení spolehlivého OHS nebylo možno zajistit bez celosvětově uznávaného společného základu. Bylo zapotřebí vyhnout se zbytečné duplicitě právních požadavků s ohledem na uznávaná mezinárodní a evropská osvědčení bezpečnosti a/nebo zabezpečení v námořní, letecké a pozemní nákladní dopravě, a proto příslušné útvary Komise vzájemně úzce spolupracovaly. Tak bylo možno zajistit slučitelnost požadavků, což orgánům umožní vzájemně uznávat osvědčení bezpečnosti.“ (3), (9)

2.2.3 AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy /bezpečnost a zabezpečení (AEOF):

Po udělení tohoto osvědčení bude moci hospodářský subjekt využívat všech výhod AEO. Tímto subjektem se zde rozumí hospodářský subjekt usazený ve Společenství, který splňuje daná kritéria (dodržování celních požadavků, příslušné normy pro vedení záznamů, platební schopnost) a který dodržuje příslušné normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení. Jedná se o kombinaci obou osvědčení Zjednodušené celní postupy (AEOC) a bezpečnost a zabezpečení (AEOS). Osvědčení je platné ve všech státech Evropské unie. Část osvědčení Zjednodušené celní postupy je uznávána příslušným členským státem, ve kterém si hospodářský subjekt podá žádost o zjednodušený postup. Část osvědčení Bezpečnost a zabezpečení je uznávána ve všech členských státech EU („neomezeně“). (9), (3)

2.2.4 Kritéria pro přiznání postavení AEO

Rozsah podmínek a kritérií posuzovaných při udělení osvědčení AEO. Kritéria a podmínky pro udělení osvědčení AEO jsou uvedeny v čl. 5a nařízení Rady (EHS) č.

2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, a podrobněji v čl. 14g až 14k NK č. 2454/93.

Dodržování celních předpisů

Podmínky tohoto kritéria se považují za odpovídající, pokud se žadatel, popř. osoby odpovědné za společnost, nebo osoby, které vykonávají kontrolu jejího řízení, popř. právní zástupce žadatele pro celní záležitosti, popř. osoba odpovědná za celní záležitosti, v posledních třech letech před podáním žádosti nedopustil závažného nebo opakovaného porušení celních předpisů. Dodržování celních předpisů se považuje za vyhovující, pokud je význam jednotlivých porušení zanedbatelný ve vztahu k počtu a rozsahu celních operací a nevyvolává pochybnosti o tom, že žadatel jednal v dobré víře. Pokud byla společnost žadatele založena před méně než třemi lety, celní orgány posoudí dodržení celních předpisů na základě podkladů a informací, které jsou k dispozici. (10)

„Cílem posuzování podmínek je vyhodnotit, zda je možno zjištěná porušení celních předpisů považovat za přiměřená a zda žadatel prokázal používání vyhovujícího systému pro administraci agendy, na niž se vztahují celní předpisy, používání vyhovujícího systému řešení nesrovnalostí ve vztahu k celním předpisům a dobrou znalost celních předpisů.“ (11)

Účetní a logistický systém

Podmínky tohoto kritéria se považují za odpovídající, pokud žadatel:

- používá účetní systém, který je v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami a standardy,
- používá logistický systém, který rozlišuje mezi zbožím Společenství a jiným zbožím (splnění této podmínky se nevztahuje k osvědčení AEOS),
- používá administrativní systém, který odpovídá druhu a velikosti podniku, je vhodný pro řízení toku zboží a provádí vnitřní kontroly umožňující zjistit nezákonné nebo nestandardní transakce,
- má zavedeny uspokojivé postupy pro archivaci záznamů společnosti a údajů o společnosti a pro ochranu proti ztrátě údajů,

- uplatňuje odpovídající opatření týkající se bezpečnosti informačních technologií, která chrání počítačový systém žadatele proti neoprávněnému vniknutí
- umožní celnímu orgánu fyzický nebo elektronický přístup k celním a případně přepravním záznamům (10)

„Cílem prověřování je vyhodnotit, zda žadatel používá systém, který splňuje výše uvedené požadavky, zejména umožňuje vhodně sledovat účetní záznam od okamžiku jeho vzniku po celou dobu jeho trvání, a to ve vztahu k toku zboží, popř. služeb ve společnosti. Systém by měl také umožnit vzájemné odkazování každé položky k jejímu zdroji s cílem usnadnění kontroly přesnosti jednotlivých položek.“ (11)

Platební schopnost

Podmínky tohoto kritéria se považují za odpovídající, pokud je žadatelova platební schopnost prokázána za poslední tři roky. V této souvislosti se platební schopností rozumí dobrá finanční situace, která s ohledem na povahu jeho podnikatelské činnosti žadateli umožňuje plnit jeho závazky. Když je společnost žadatele založena před méně než třemi lety, posuzuje se jeho platební schopnost podle záznamů a informací, které jsou dostupné. (10)

Normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení

Podmínky tohoto kritéria se považují za vyhovující, pokud žadatel prokáže, že má vysokou úroveň informovanosti o opatřeních v oblasti bezpečnosti a zabezpečení v rámci svých hospodářských aktivit.

Žadatel by měl prokázat zejména:

- *„vhodný systém zabezpečení zabraňující neoprávněnému vstupu do nákladových, skladovacích a přepravních prostor,*
- *postupy pro manipulaci se zbožím zajišťující ochranu proti neoprávněné nakládce, výměně nebo ztrátě jakéhokoliv materiálu nebo nevhodné manipulaci s nákladovými jednotkami,*

- *vhodné postupy zabezpečující dostatečnou kontrolu dopravy zboží,*
- *vhodné postupy zabezpečující dostatečnou kontrolu příjmu / výdeje zboží a jeho řádný zápis do logistického systému,*
- *vhodné postupy zabezpečující dostatečnou kontrolu skladovaného zboží, provádění pravidelných inventur, kontrolu komerčních zápisů od zjištění nedostatků až po odstranění*
- *vhodné bezpečnostní postupy a procesy zajišťující neporušenost výrobního procesu,*
- *vhodná bezpečnostní opatření zabezpečujících dostatečnou kontrolu nakládky zboží,*
- *vhodná bezpečnostní opatření umožňující přesnou identifikaci obchodních partnerů s cílem zajištění bezpečnosti mezinárodního dodavatelského řetězce,*
- *vhodný systém bezpečnostní kontroly budoucích i stávajících zaměstnanců, v rozsahu platné legislativy, zajištění aktivní účasti zaměstnanců za účelem zvyšování úrovně znalostí z oblasti bezpečnosti a zabezpečení.“*

„Cílem prověřování je vyhodnocení případných rizik, jež se mohou vyskytnout v té části mezinárodního dodavatelského řetězce, ve které žadatel působí a určení opatření k eliminaci zjištěných rizik.“(11)

2.3 Řízení o udělení osvědčení AEO

- Podání žádosti
- Posouzení žádosti
- Přijetí žádosti
- Prověřování splnění podmínek pro udělení osvědčení AEO
- Vydání osvědčení AEO / zamítnutí žádosti o vydání osvědčení AEO

Podání žádosti

Žádost podává hospodářský subjekt kompetentnímu celnímu orgánu, tím je Celní ředitelství České Budějovice. Žádost lze podat písemně nebo elektronicky

s elektronickým podpisem nebo datovou schránkou. K žádosti o vydání osvědčení musejí být propojeny podklady dle přílohy 1C Nařízení Komise (EHS) č. 2454/1993 v platném znění. Nestanoví-li celní zákon¹² nebo přímo předpis Evropských společenství¹³ jinak, platí pro řízení před celními orgány správní řád¹⁴, jde-li o řízení ve věci vydání, pozastavení a zrušení osvědčení oprávněného hospodářského subjektu.

Posouzení doručené žádosti

Žádost je přijata, pokud obsahuje-l veškeré náležitosti a jestliže nebyly příslušným správním orgánem zjištěny další nedostatky (čl. 14f NK č. 2454/93 písm. b), c), d). Pokud žádost neobsahuje veškeré povinné náležitosti, kompetentní celní orgán vyzve žadatele ve lhůtě 30 kalendářních dnů k doplnění potřebných informací, pokud požadované údaje nebudou ve stanovené lhůtě doplněny, žádost bude zamítnuta.

Žádost nebude přijata v případě, že nastane některá z okolností uvedených v čl. 14f NK č. 2454/93, tj.:

- a) žádost není v souladu s články 14c a 14d NK č. 2454/93 (podány příslušnému celnímu úřadu a se všemi náležitostmi)
- b) v okamžiku předložení žádosti žadatel byl odsouzen za závažný trestný čin související s jeho hospodářskou činností nebo proti němu bylo zahájeno řízení o prohlášení konkursu
- c) žadatel má právního zástupce v celních záležitostech, který byl odsouzen za závažný trestný čin související s porušením celních předpisů a spojený s jeho jednáním jako právní zástupce
- d) žádost je předložena v průběhu tří let po zrušení osvědčení AEO

¹² 13/1993 Sb. Zákon České národní rady ze dne 15. prosince 1992 Celní zákon

¹³ nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství

¹⁴ Zákon č. 500/2004 Sb. Správní řád

Přijetí žádosti - řízení o vydání osvědčení AEO

Přijetí žádosti provádí příslušný kompetentní orgán a je považován za počátek běhu příslušných lhůt. Do 5 pracovních dnů kompetentní orgán zašle ostatním celním orgánům členských států prostřednictvím komunikačního systému zprávu o přijetí žádosti. Celní orgány ostatních členských států mají možnost ve lhůtě 35 kalendářních dnů od doručení oznámení o přijetí žádosti oznámit všechny skutečnosti, které mohou mít vliv na vydání osvědčení. V případě zjištění těchto skutečností, jsou informace zaslány příslušnému správnímu orgánu k posouzení. (12)

Prověřování splnění podmínek pro udělení osvědčení AEO

Celní orgán, který vydává osvědčení, prověří, zda jsou splněny podmínky a kritéria pro vydávání osvědčení uvedená v člancích 14g až 14k, či nikoli. Přezkum kritérií pro AEOS se provádí ve všech prostorách, které jsou relevantní z hlediska činností žadatele spojených s celním řízením. Celní orgán dokumentuje přezkum a jeho výsledky.

Dodržování celních požadavků (čl. 14h NK č. 2454/93)

„Cílem posuzování podmínek je vyhodnotit, zda je možno zjištěná porušení celních předpisů považovat za přiměřená a zda žadatel prokázal používání vyhovujícího systému pro administraci agendy, na niž se vztahují celní předpisy, používání vyhovujícího systému řešení nesrovnalostí ve vztahu k celním předpisům a dobrou znalost celních předpisů.“ (11)

Předmět prověřování:

- *„Případy porušení celních předpisů → vyhodnocení závažnosti/opakování*
- *Vedení celní agendy*
- *Způsob řešení nesrovnalostí ve vztahu k celním předpisům*
- *Způsob předávání informací v případě zjištěného porušení celních předpisů*
- *Úroveň znalosti celních předpisů*

- *Pokud byla společnost žadatele založena před méně než třemi lety, posuzování tohoto kritéria bude prováděno na základě podkladů a informací, které jsou k dispozici“ (12)*

Uspokojivý účetní a logistický systém (čl. 14i NK č. 2454/93)

„Cílem prověřování je vyhodnotit, zda žadatel používá systém, který splňuje výše uvedené požadavky, zejména umožňuje vhodně sledovat účetní záznam od okamžiku jeho vzniku po celou dobu jeho trvání, a to ve vztahu k toku zboží, popř. služeb ve společnosti. Systém by měl také umožnit vzájemné odkazování každé položky k jejímu zdroji s cílem usnadnění kontroly přesnosti jednotlivých položek.“ (11)

Prokázaná platební schopnost (čl. 14j NK č. 2454/93)

Platební schopnost musí být prokázána za poslední 3 roky. U společností mladších 3 let se posuzují dostupné záznamy a informace.

Platební schopnost znamená:

- dobrá finanční situace, která žadateli umožňuje plnit závazky s ohledem na povahu obchodních aktivit
- pro účely prověřování platební schopnosti se vždy zpracuje finanční analýza žádajícího hospodářského subjektu

Vyhovující normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení (čl. 14k NK č. 2454/93)

„Cílem prověřování je vyhodnocení případných rizik, jež se mohou vyskytnout v té části mezinárodního dodavatelského řetězce, ve které žadatel působí a určení opatření k eliminaci zjištěných rizik.“ (11)

Vydání osvědčení AEO

Pokud jsou kritéria splněna, osvědčení je vydáno do 120 dnů od přijetí žádosti. Osvědčení AEO nabývá účinnosti 10. pracovním dnem po jeho vydání a jeho platnost na dobu neurčitou a je uznáváno ve všech členských státech. Poté celní orgány provádí pravidelné kontroly dodržování podmínek a zmíněných kritérií a provádí přehodnocení.

V případě nesplnění kritérií nebo splněných v nevyhovující míře kontaktuje celní orgán subjekt a poskytne mu možnost, aby se k nim do 30 kalendářních dnů vyjádřil, než žádost zamítne. V případě přetrvání nesplněných kritérií žádost je zamítnuta. (13)

2.4 Výhody, možnosti zjednodušení celního řízení

Výhod z udělení osvědčení AEO mohou využívat malé, velké či mezinárodní společnosti. Požadavky, které se týkají splnění podmínek a kritérií nutných pro vydání osvědčení, jsou velmi široké. To znamená, že hospodářský subjekt je prověřován z mnoha aspektů před vydáním ale i po vydání konkrétního osvědčení AEO. Následné udělení osvědčení poskytuje výhody nejen společnostem ale i celním správám v rámci celé Evropské unie. Osvědčení je uděleno společnostem, které jsou spolehlivé, znají dobře celní problematiku, jsou finančně stabilní. To poskytuje určité záruky Celní správě ČR ale i ostatním celním správám ve státech EU, a proto by měly celní správy tímto způsobem také těmto společnostem přistupovat.

2.4.1 Výhody podle typu osvědčení:

AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy

- Méně fyzických kontrol a kontrol dokumentů
- Přednostní odbavení zásilek, jsou-li vybrány ke kontrole
- Volba místa provádění kontrol
- Snazší přístup ke zjednodušeným celním postupům

AEO osvědčení – bezpečnost a zabezpečení

- Méně fyzických kontrol a kontrol dokumentů
- Přednostní odbavení zásilek, jsou-li vybrány ke kontrole
- Volba místa provádění kontrol

- Menší soubory údajů pro souhrnná celní prohlášení
- Předběžné oznamování

AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy /bezpečnost a zabezpečení

- Méně fyzických kontrol a kontrol dokumentů
- Přednostní odbavení zásilek, jsou-li vybrány ke kontrole
- Volba místa provádění kontrol
- Snazší přístup ke zjednodušeným celním postupům
- Menší soubory údajů pro souhrnná celní prohlášení
- Předběžné oznamování

2.4.2 Charakteristika výhod

Méně fyzických kontrol a kontrol dokumentů

Tato výhoda platí od 1. ledna 2008. Týká se všech kategorií osvědčení AEO. Podle ustanovení¹⁵ čl. 14b odst. 4 prováděcího předpisu se stanoví, že u oprávněných hospodářských subjektů se provádí méně kontrol dokumentů i fyzických kontrol než u ostatních hospodářských subjektů. Z toho plyne, že držitel osvědčení AEO má nižší vyhodnocení rizika. Tudiž může překračovat hranice rychleji (podle druhu osvědčení) a také je mu umožněno rychlejší vyřízení celních formalit. To platí ve všech členských státech EU. Pokud se jedná o každodenní operace oprávněného hospodářského subjektu, nižší vyhodnocení rizika by mělo být zahrnuto do systému řízení rizik a celních postupů s cílem poskytnout mu tuto výhodu.

¹⁵ nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství

Přednostní odbavení zásilek, jsou-li vybrány ke kontrole

Tato výhoda platí od 1. ledna 2008. Týká se všech kategorií osvědčení AEO. Když celní úřad vybere ke kontrole zásilku, na niž se vztahuje souhrnné celní prohlášení nebo celní prohlášení podané oprávněným hospodářským subjektem, provede kontroly přednostně. Z toho plyne, že pokud ostatní vybrané zásilky ke kontrole jsou od subjektů, kteří nejsou oprávněnými hospodářskými subjekty, zásilka od držitele OHS bude zkontrolována první.

Volba místa provádění kontrol

Tato výhoda platí od 1. ledna 2008. Týká se všech kategorií osvědčení AEO. Po dohodě s dotyčným celním orgánem může oprávněný hospodářský subjekt požádat o provedení kontroly na specifickém místě, pokud to povede k co nejkratší prodlevě nebo k nižším nákladům držitele AEO.

Snazší přístup ke zjednodušeným celním postupům

Tato výhoda platí od 1. ledna 2008. Týká se kategorií Zjednodušené celní postupy /bezpečnost a zabezpečení a Zjednodušené celní postupy. Důležité je, že společnosti nemusí mít postavení oprávněného hospodářského subjektu, aby dosáhly ke zjednodušení na základě celních předpisů. Pokud vlastní společnost osvědčení AEO Zjednodušené celní postupy / bezpečnost a zabezpečení nebo Zjednodušené celní postupy, a bude chtít využít zjednodušení, celní orgán nebude již kontrolovat ty podmínky, které již byly ověřeny v souvislosti s vydáním osvědčení AEO.

Menší soubory údajů pro souhrnná celní prohlášení

Tato výhoda platí od 1. 7. 2009. Týká se kategorií Zjednodušené celní postupy /bezpečnost a zabezpečení a bezpečnost a zabezpečení. Dovozci¹⁶ nebo vývozci zboží jsou automaticky oprávněni podávat souhrnná celní prohlášení s menším souborem údajů. Nicméně dopravci, zasílatelé a celní zástupci mohou této výhody využívat pouze pro zákazníky, kteří jsou držiteli osvědčení bezpečnost a zabezpečení nebo osvědčení zjednodušené celní postupy / bezpečnost a zabezpečení.

¹⁶ kteří jsou držiteli osvědčení AEO Zjednodušené celní postupy /bezpečnost a zabezpečení a bezpečnost a zabezpečení

Předběžné oznamování

Tato výhoda platí od 1. 7. 2009. Týká se kategorií osvědčení Zjednodušené celní postupy / bezpečnost a zabezpečení a bezpečnost a zabezpečení. Při podávání souhrnného celního prohlášení oprávněným hospodářským subjektem může příslušný celní orgán před příchodem zboží do Společenství nebo také před odesláním zboží ze Společenství vyrozumět držitele AEO, pokud byla zásilka v důsledku analýzy rizik v oblasti bezpečnosti a zabezpečení vybrána k fyzické kontrole. Upozornění na kontrolu bude poskytnuto pouze v tom případě, že neohrozí kontrolu, jež má být provedena. To však neznamená, že celní orgány musí kontroly oznamovat, mohou provést fyzickou kontrolu, i když není oprávněný hospodářský subjekt informován. Zmíněné kontroly závisí také na druhu zboží a na prověření subjektu.

Nepřímé výhody

Udělením osvědčení hospodářské subjekty získávají více výhod než jen v souvislosti s celní problematikou. Firmám, které se rozhodnou investovat do zlepšení norem v oblasti bezpečnosti a zabezpečení, přinášejí investice výhody zejména v těchto oblastech:

„zviditelnění a sledování, zabezpečení zaměstnanců, vývoj norem, výběr dodavatelů a investice, bezpečnost dopravy, budování povědomí a kapacit v oblasti organizační infrastruktury, spolupráce stran v dodavatelském řetězci, aktivní investování do technologií a dobrovolné dodržování bezpečnosti.“ (3)

Některé příklady nepřímých výhod jsou:

- *„omezení krádeží a ztrát,*
- *méně opožděných zásilek,*
- *lepší plánování,*
- *větší věrnost zákazníků,*
- *větší loajalita zaměstnanců,*
- *snížení počtu událostí v oblasti bezpečnosti a zabezpečení,*

- *nižší náklady dodavatelů na kontrolu a větší spolupráce,*
- *omezení trestné činnosti a vandalismu,*
- *méně problémů díky uznání zaměstnanců,*
- *lepší bezpečnost a komunikace mezi partnery v dodavatelském řetězci“ (3)*

Lepší vztahy s celními orgány

Držitelé AEO mají u celního orgánu přístup ke středisku služeb nebo kontaktní osobě, na něž se mohou obrátit se svými dotazy. Toto středisko nebo kontaktní osoba nemusí znát odpověď na všechny dotazy, ale mělo by to být místo prvního kontaktu s celním orgánem a oprávněnému hospodářskému subjektu poradit na koho se obrátit nebo jak postupovat.

Uznání jako spolehlivý a bezpečný obchodní partner

Za spolehlivého a bezpečného partnera se považuje držitel AEO, který splňuje daná kritéria v oblasti bezpečnosti a zabezpečení. Získání osvědčení zlepšuje jeho pověst a umožňuje zjednodušení bezpečnostních kontrol. Proto při vybírání obchodních partnerů raději zvolíte partnera, který je držitelem osvědčení nežli společnost, která osvědčení nevlastní.

Vzájemné uznávání

Cílem evropského společenství je dosáhnout vzájemného uznávání bezpečnosti a zabezpečení oprávněnými hospodářskými subjekty se všemi zeměmi, které realizují program AEO či jiný podobný program.

Subjekt s osvědčením AEO – bezpečnost a zabezpečení se sídlem v EU získá v třetích zemích stejné výhody jako ty AEO, které mají sídlo v těchto zemích. Na základě příslušné mezinárodní dohody mezi Evropským společenstvím a třetí zemí nemusí AEO – bezpečnost a zabezpečení se sídlem v EU v dané třetí zemi žádat o postavení AEO, jelikož jeho osvědčení může třetí země uznat.

Vzájemné uznávání je nezbytnou součástí certifikace AEO, ale také součástí norem kontrol a prováděných kontrol. K provedení rámce WCO SAFE se zavázal

vysoký počet členů WCO a to vede k dosažení srovnatelných opatření v mezinárodním měřítku, a tudíž vzájemného uznávání v některých státech světa.

3. Metodika a cíl

Cílem této bakalářské práce je zanalyzovat možnosti zjednodušení a urychlení celního řízení s ohledem na udělený status Oprávněného hospodářského subjektu (AEO), vysvětlit tento pojem. Provést zhodnocení a využitelnost výhod plynoucích z udělení osvědčení AEO pro firmy v praxi. Po přečtení prvotních informací o statutu AEO se zdá, že získání osvědčení je výhodné pro všechny firmy, které mají vazbu na zahraničí. V praktické části práce se snažíme najít odpověď na otázku, zda je získání osvědčení pro firmy výhodné.

Metodický postup použitý v této bakalářské práci lze rozdělit do následujících bodů:

Literární rešerše

- Studium celních předpisů a předpisů Evropské unie
- Vymezení hlavních pojmů – Evropské společenství, Třetí země, mezinárodní dodavatelský řetězec, Electronic Customs, Oprávněný hospodářský subjekt
- Druhy osvědčení:
 - AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy (AEOC):
 - AEO osvědčení – bezpečnost a zabezpečení (AEOS):
 - AEO osvědčení – Zjednodušené celní postupy /bezpečnost a zabezpečení (AEOF):
- Kritéria pro přiznání postavení AEO
- Postup získání osvědčení AEO

Praktická část

- Dotazování vybraných firem a představení firem
- Přiblížit proces získání osvědčení AEO
- Analýza výhod osvědčení AEO, možnosti zjednodušení celního řízení

K získání informací o daném tématu byly použity primární a sekundární zdroje informací. Mezi sekundární zdroje patří čtení nebo studium. Konkrétně studium celních předpisů a předpisů Evropské unie a získávání informací z internetu. Mezi primární zdroje informací patří dotazování a rozhovor, které byly využity v praktické části práce formou dotazníku pro společnosti PST CLC a.s., GERLACH, spol. s r.o., ESSA, spol. s r.o., Robert Bosch, spol. s r.o. a Celní ředitelství České Budějovice. Komunikace probíhala hlavně prostřednictvím e-mailů a rozhovorů „face-to-face“ jak s dotazovanými firmami, tak s vedoucím této bakalářské práce.

4. Praktická část

4.1 Představení firem

Se svými dotazy k certifikátu AEO jsem se obrátil na Celní ředitelství České Budějovice a na následující firmy: PST CLC a.s., GERLACH, spol. s r.o., ESSA, spol. s r.o., Robert Bosch, spol. s r.o.

Hlavním posláním společnosti PST CLC, a. s. je poskytování komplexních služeb v oblasti logistiky, spedice a celních služeb pro jejich zákazníky. Společnost PST byla založena v roce 1991. V roce 1998 byla společnost transformována ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost se základním jměním 80 mil. Kč. Z počátku se orientovali hlavně na poskytování celních služeb. Nyní rozšířili svoji nabídku na služby spediční a logistické. V současné době zaměstnávají více než 250 odborníků a poskytují široké spektrum celních, spedičních a logistických služeb.

Jako ocenění kvalitních služeb firma PST získala od Generálního ředitelství cel oprávnění k užívání individuálních záruk pro všechny celní režimy. Jsou proto jedinou společností v České republice, která poskytuje všechny typy záruk, které umožňují celní legislativní normy. Tato skutečnost je nespornou výhodou pro klienty vyžadující variabilní a rychlé uvolňování zboží do výroby v České republice bez ohledu na výše celních dluhů.

Poslední skutečností, která výrazně pozvedla kredit této společnosti, je získání osvědčení Oprávněného hospodářského subjektu (AEOF), jak z hlediska využití zjednodušených postupů, tak z hlediska bezpečnosti a zabezpečení. Toto osvědčení získala tato firma jako jeden z prvních subjektů v České republice. Vlastní osvědčení již od 4. 6. 2008. Proto mohou svým zákazníkům poskytnout čerpání nejvyšších výhod při celním řízení souvisejících s dovozem a vývozem zboží.

Tato firma je také zřizovatelem a provozovatelem internetového portálu www.e-dovoz.cz. Je to první český specializovaný informační portál zabývající se moderními trendy v dovozní a celní problematice. Klade si za cíl komplexně informovat odbornou i

širokou veřejnost o problematice příslušné evropské i české dovozní a celní legislativy, veřejnosti předkládá všechny důležité informace na jednom místě.

Společnost ESSA byla založena v roce 1990 jako obchodní firma, jejíž hlavní obchodní komoditou byly potraviny. V průběhu dalších let společnost výrazným způsobem rozvíjela svou hlavní obchodní činnost v oblasti konzervovaných potravin, a tak dnes firma dováží tyto výrobky z cca 17 států světa jak pod vlastní značkou ESSA, tak pod privátními značkami svých významných zákazníků. Má také svou vlastní dopravní divizi ESSA-TRANS, která operuje v rámci ČR i Evropy s téměř 30 nákladními vozy. V současné době skupina ESSA rozvíjí obchodní aktivity nejen v rámci ČR, kde je dodavatelem nejdůležitějších potravinářských řetězců a soukromých velkoobchodů, pekáren, lahůdkářských výrob, ale též v zahraničí. Výrobky pod značkou ESSA lze proto najít též na Slovensku, Slovinsku, Maďarsku, Polsku, Chorvatsku, Litvě, Lotyšsku a Estonsku. Tato společnost je držitelem certifikátu AEOF - Zjednodušené celní postupy / Bezpečnost a zabezpečení od 2. 2. 2009.

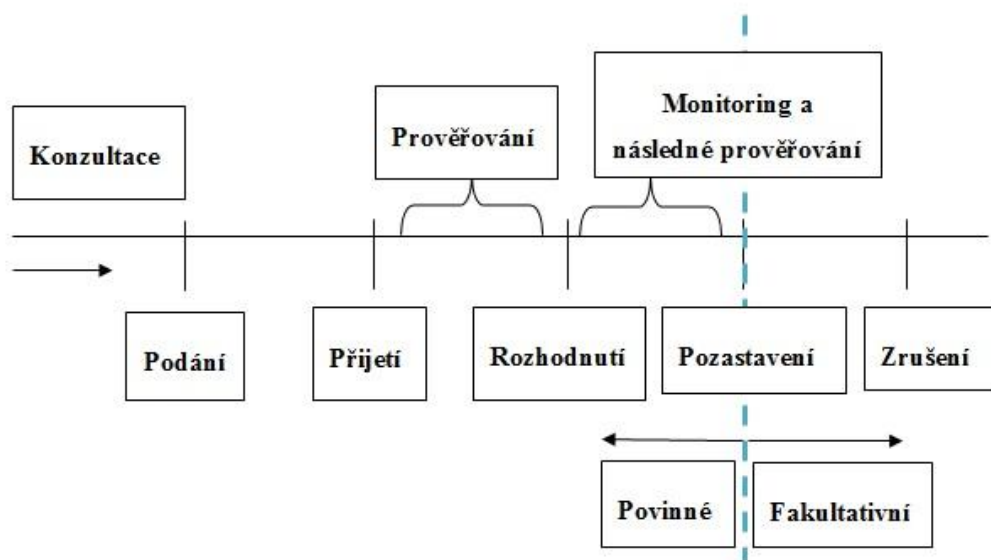
Společnost GERLACH působí v České republice od roku 1991. Sesterské společnosti GERLACHu najdete v Evropě, také v Holandsku, Belgii, Německu, Švýcarsku a Polsku. Společnost vystupuje jako neutrální celní agent, který představuje důležitý a dynamický článek v oblasti komunikace mezi podnikatelskou veřejností a orgány celní správy. Hlavním cílem firmy je poskytování profesionálního servisu v oblasti celní a daňové problematiky související s vývozem a dovozem zboží, ale i s odesíláním a pořizováním zboží v rámci EU, obchodním partnerům. Tato společnost je držitelem certifikátu AEOF - Zjednodušené celní postupy / Bezpečnost a zabezpečení od 24. 6. 2009.

Společnost Robert Bosch v Č. Budějovicích byla založena 1. května 1992 jako společný podnik stuttgartského koncernu Bosch, GmbH a Motoru Jikov, a. s. V roce 1995 se koncern Bosch stal jediným vlastníkem společnosti v Českých Budějovicích. Zaměstnává přes 2300 zaměstnanců, kteří se podílí na výrobě a vývoji komponentů do osobních aut. Hlavní výrobní program tvoří nádržové čerpadlové moduly, rozvaděče

paliva/zpětné vedení paliva, plynové pedály, sací moduly, multifunkční pohony a další. Odběrateli jsou téměř všechny významné evropské, některé japonské, asijské a jihoamerické automobilky. Tato společnost je držitelem certifikátu AEOF - Zjednodušené celní postupy / Bezpečnost a zabezpečení již od 7. 5. 2009.

4.2 Proces získání osvědčení AEO

Obrázek 1: Schéma procesu získání osvědčení AEO

Zde je naznačená časová osa celého procesu certifikace AEO pro lepší pochopení celého průběhu certifikace a následné kontroly.

Ještě dříve než hospodářský subjekt podá žádost o udělení osvědčení, může konzultovat tuto problematiku získání osvědčení a následné výhody, které mu z tohoto osvědčení plynou, s celními orgány nebo se společnostmi, které se zabývají pomocí ostatním firmám při získání osvědčení. Dalším krokem je podání již zmíněné žádosti a čekání na odpověď celního úřadu. Pokud je žádost celním úřadem přijata, následuje prověření, zda jsou všechny podmínky pro udělení osvědčení splněny. Pokud je vše v pořádku, celní úřad vydá osvědčení, v opačném případě žádost zamítne.

Osvědčení je vydáno na časově neomezenou dobu. To však neznamená, že by pro daný subjekt skončil veškerý kontakt s vydávajícím celním orgánem. Po vydání

osvědčení je ze strany Celní správy České republiky prováděno pravidelné prověřování a monitoring, zda držitel osvědčení stále splňuje podmínky a kritéria, na základě kterých mu bylo osvědčení vydáno. V případě, že je zjištěno, že kritéria neplní, může mu být status AEO pozastaven nebo dokonce zrušen.

4.3 Analýza výhod osvědčení AEO

4.3.1 Volba místa provádění kontrol

Tuto výhodu mohou využívat i ostatní hospodářské subjekty, které nejsou držiteli osvědčení AEO. Pokud o provedení kontroly na specifickém místě požádá držitel osvědčení AEO, nehradí žádné dodatečné poplatky za výjezd odbavujícího celníka. V případě, že požádá o celní řízení mimo celní prostor subjekt, který nevlastní osvědčení AEO, bude muset za tuto službu zaplatit. Cílem je urychlení a usnadnění dopravy zboží a ušetření nákladů. Provedení kontroly na specifickém místě je upraveno v předpise vyhláška č. 199/2004 Sb., § 2.

Řízení mimo celní prostor se provádí za podmínek, že:

- deklarant v jeho navržené době má připraveny všechny potřebné doklady, zboží a dopravní prostředek, v němž zboží přepravuje, aby mohlo být celní řízení bezodkladně zahájeno a bez průtahů ukončeno
- toto řízení vede k hospodárnosti, nebo usnadnění dopravy, nebo je to naléhavé
- toto řízení nebrání provozním podmínkám celního úřadu
- celní úřad neurčí provedení jen kontroly dokladů a písemností, nemusí být předkládáno zboží

Za provedení kontroly na specifickém místě platí za každých započatých 15 minut řízení a cesty k místu řízení a zpět v pracovní době celního úřadu 50 Kč, v pracovních dnech mimo pracovní dobu celního úřadu 75 Kč za každých započatých 15 minut a v dnech pracovního volna nebo pracovního klidu 100 Kč za každých započatých 15 minut. K těmto nákladům se připočtou ještě náklady jízdních výdajů

prokázaným celním úřadem a náhrada za používání silničních motorových vozidel celního úřadu při těchto cestách. (14)

4.3.2 Předběžné oznamování

Tato výhoda je určena držitelům osvědčení AEO typu bezpečnost a zabezpečení a Zjednodušené celní postupy/bezpečnost a zabezpečení. Spočívá v možnosti předběžného oznámení celní kontroly od celního úřadu prověřovanému subjektu, který podává souhrnné celní prohlášení, že u něj bude provedena celní kontrola. Toto platí při vstupu zboží do Společenství, ale i při odeslání zboží z území Společenství. Předběžné oznámení se provádí pouze pokud neohrozí provedení kontroly. Celní kontroly provádí celní úřady, samozřejmě bez předchozího oznámení. Možnost předběžného oznámení je tedy pro držitele osvědčení AEO nespornou výhodou. Vybírání zásilek ke kontrole se provádí na základě analýzy rizik v oblasti bezpečnosti a zabezpečení, kterou provádí celní orgán. Tato analýza rizik je tajná, proto více informací o ní nemohou celní orgány poskytovat.

Tato výhoda se zdá být velice užitečná a lákavá pro hospodářské subjekty, ale v praxi se moc nepoužívá. Česká republika není zemí na hranici Společenství, jen v případě letecké přepravy, tak tato výhoda je u nás využitelná jen u letecké dopravy, a to na letištích s mezinárodním provozem. Tyto letiště jsou v naší republice tři, Praha Ruzyně, letiště v Brně a v Ostravě. A pro ty hospodářské subjekty, které nemají „co skrývat“, je oznámení o celní kontrole pouhé konstatování, není to nic překvapivého. Jedná se jen o zdržení v průběhu doručování zboží zákazníkům, které je součástí přepravy zboží.

4.3.3 Přednostní odbavení zásilek, jsou-li vybrány ke kontrole

Tato výhoda je dostupná všem držitelům všech druhů osvědčení AEO. Právní úpravu nalezneme v čl. 14b odst. 4 Nařízení komise 2454/93. Na základě analýzy rizik celní úřad vybere zásilku ke kontrole. Tato zásilka je od držitele osvědčení AEO. Pokud se stane, že se sejdou dvě zásilky, které jsou vybrány ke kontrole na jednom místě a

jedna je od držitele AEO a druhá nikoli, držitel osvědčení má právo na přednostní odbavení. To může ušetřit čas při přepravě zboží. V praxi je tato výhoda (pouze v ČR) poskytována následujícím způsobem. Na každém celním úřadě je speciální místo pro odbavení držitelů osvědčení AEO. Držitelé osvědčení AEO jsou tedy odbavováni přednostně, a tudíž případné kontroly jsou také provedeny přednostně.

4.3.4 Snazší přístup ke zjednodušeným celním postupům

Další z řady výhod pro hospodářské subjekty je snadnější přístup ke zjednodušeným celním postupům. Toto je asi v praxi nejvíce ceněná a využívaná výhoda z celého souboru výhod pro AEO.

Celní správa ČR pokračuje ve zrychlení, zjednodušení a také zlevnění administrativy spojené s celním řízením. Hlavně se zavádí elektronizace celních prohlášení. Podávání elektronického prohlášení není povinné, ale v budoucnu se počítá jen s tímto způsobem. Zjednodušené postupy budou později plně automatické a elektronická komunikace se stane nezbytnou součástí celního řízení. Nyní ale není možné pracovat s podobou všech průvodních dokladů, proto se nejčastěji tyto dokumenty skenují. Rozlišujeme běžný a zjednodušený postup.

Běžný postup

Je to proces zpracování celního prohlášení, kdy o jednotlivých úkonech rozhoduje celník v provozní době celního úřadu.

Zjednodušený postup

Zjednodušeným postupem nazýváme postup nebo postupy, při kterých dochází ke zjednodušení formalit a postupů v rámci celního řízení a zjednodušení lze využívat 24 hodin denně a 7 dní v týdnu. Při elektronické komunikaci je povoleno subjektu využít zjednodušený postup. Tento postup může probíhat při podávání úplných dat nebo za použití zjednodušeného celního prohlášení v podobě neúplných dat. Průvodní doklady nejsou vyžadovány k předložení, stačí je mít připraveny. Dokumenty se

oskenují a zašlou, systém vyhodnotí, zda je identifikováno riziko na základě analýzy rizik, pokud ano, je operace přerušena a dokončí se za přítomnosti celníka.

Důležité je také zdůraznit, že o zjednodušený postup mohou požádat i firmy, které nejsou držiteli osvědčení AEO. Pokud se subjekt ovšem rozhodne pro získání osvědčení, má snazší přístup zjednodušeným postupům. Zjednodušených postupů je celá řada. A k níže uvedeným získá oprávnění automaticky po udělení statutu AEO. Při povolování zjednodušených postupů se u daného subjektu již nepřezkoumávají ty podmínky, které byly kontrolovány v souvislosti s vydáním osvědčení. (15)

Místní celní řízení

- Dovoz
 - Místní celní řízení při dovozu

- Vývoz
 - Místní celní řízení při vývozu

Zjednodušené celní prohlášení

- Dovoz
 - Zjednodušené dovozní celní prohlášení
 - Neúplné dovozní celní prohlášení

- Vývoz
 - Zjednodušené vývozní celní prohlášení
 - Neúplné vývozní celní prohlášení

Zde jsou příklady dalších možností zjednodušení celního řízení:

Místní celní řízení

- Dovoz
 - propuštění do volného oběhu
 - uskladňování v celním skladu
 - aktivní zušlechťovací styk
 - dočasné použití
 - propuštění do volného oběhu pro zvláštní použití
- Vývoz
 - vývoz
 - zpětný vývoz
 - vývoz pro pasivní zušlechťovací styk

Zjednodušené celní prohlášení

- Dovoz
 - propuštění do volného oběhu
 - uskladňování v celním skladu
 - aktivní zušlechťovací styk
 - dočasné použití
 - propuštění do volného oběhu pro zvláštní použití
- Vývoz
 - vývoz
 - zpětný vývoz
 - vývoz pro pasivní zušlechťovací styk

4.3.5 Méně fyzických kontrol a kontrol dokumentů

Tato výhoda je poskytována v rámci celního řízení (propouštění zboží do režimu, nebo na vstupu / výstupu ze Společenství). K určování, kdo má být podroben kontrole, je plně kompetentní celní orgán za použití analýzy rizik. Co je obsahem prováděné analýzy rizika podléhá, povinnosti mlčenlivosti ze strany Celní správy ČR. Většina si myslí, že pokud získají osvědčení AEO, tak nebudou tolik kontrolováni jako ostatní subjekty, které osvědčení nevlastní. Pokud již subjekt osvědčení získá, nemůže počítat, že kontroly přestanou, jen by neměly být tak časté. Závisí, o jakou celní kontrolu se jedná. Nad rámec tématu je možno podat vysvětlení o procesu jednotlivých kontrol ze strany Celní správy ČR.

4.3.6 Kontrola držitele AEO

1) V rovině procesu vydávání osvědčení AEO

- Ověřování kritérií před rozhodnutím o vydání osvědčení

- Následné prověřování kritérií, přezkum plnění podmínek

Samotný proces certifikace je velice náročný a žádající subjekt je kontrolován podle přísných kritérií a komplexně dle typu osvědčení AEO. Musí splňovat všechny požadavky na dodržování celních požadavků, uspokojivý účetní a logistický systém, prokázanou platební schopnost a splňování vyhovujících norem v oblasti bezpečnosti a zabezpečení. Tato kontrola je upravena v nařízení Komise č. 2454/93 Hlava IIa.

2) V rovině celního řízení a po propuštění zboží do režimu

- Při ověřování přijatého celního prohlášení (propouštění zboží do celního režimu)
- Kontrola po propuštění zboží do celního režimu

Kontrola při ověřování přijatého celního prohlášení

Celní orgány mohou kontrolovat celní prohlášení a související doklady. Mohou také požadovat předložení od deklaranta dalších dokladů potvrzující správnost údajů uvedených v celním prohlášení. Tato kontrola je upravena v čl. 68 celního kodexu a v čl. 14 b odst. 4 nařízení Komise 2454/93.

Kontrolu po propuštění zboží do celního režimu

Propuštěním do volného oběhu získává zboží, které není zbožím Společenství, celní status zboží Společenství. Tato kontrola je upravena v čl. 78 celního kodexu¹⁷. Po propuštění zboží mohou celní orgány kontrolovat celní prohlášení, a to buď na žádost deklaranta, nebo z úřední povinnosti. Mohou také kontrolovat obchodní doklady a jiné údaje, které se vztahují k dovozním (vývozním) operacím se zbožím nebo k následným obchodním operacím s tímto zbožím. Cílem je ujistit se o správnosti údajů uvedených v celním prohlášení. Kontrola může být provedena u deklaranta nebo jiné osoby, která se přímo nebo nepřímo obchodně podílí na uvedených operacích. Ke kontrole může být

¹⁷ nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství

vybráno zboží, které může být ještě přeloženo. Nasvědčují-li výsledky kontroly celního prohlášení nebo kontroly po propuštění zboží, že předpisy, upravující daný celní režim, byly použity na základě nesprávných nebo chybných údajů, přijmou celní orgány nezbytná opatření k nápravě, přičemž vezmou v úvahu nové skutečnosti, které mají k dispozici.

3) V rovině bezpečnosti

- Na vstupu / výstupu ze Společenství na základě analýzy rizik

Tato kontrola je upravena v čl. 14 b odst. 2 a 3 nařízení Komise č. 2454/93. Kontrola v rovině bezpečnosti se provádí jednotně ve všech členských státech, které mají vstupní i výstupní místa.

Již výše zmíněná výhoda v menším počtu fyzických a dokladových kontrolách se týká jen kontroly při ověření přijatého celního prohlášení a v rovině bezpečnosti při výstupu nebo vstupu z území společenství. Jelikož nejsme na hranici Společenství, výhoda v rovině bezpečnosti (zboží na vstupu / výstupu ze Společenství) se nás týká pouze na letištích s mezinárodním provozem.

Z přehledu je patrné, že zbývá ještě kontrola při procesu vydávání osvědčení, která je velmi náročná a kontrola po propuštění zboží do celního režimu. Na tyto kontroly se však tato výhoda již nevztahuje. Při vydávání musí být důkladně prověřen každý žádající subjekt. Po propuštění zboží do celního režimu jsou již kontroly v kompetenci příslušných členských států upravené v čl. 78 celním kodexu.

4.3.7 Menší soubor údajů pro souhrnná celní prohlášení

Tato výhoda se týká držitelů osvědčení AEO Zjednodušené celní postupy / bezpečnost a zabezpečení a bezpečnost a zabezpečení. Při předložení zboží k celnímu řízení je příslušná osoba¹⁸ povinna podat tzv. souhrnné celní prohlášení¹⁹. Na

¹⁸ Myslí se ten, kdo zboží do tuzemska dopravil, nebo ten kdo je za přepravu zodpovědný, nebo případně jejich zástupci.

jakékoliv zboží, které vstupuje na celní území Společenství, (Článek 36a Celního kodexu EU) je nutno podat vstupní souhrnné celní prohlášení. Na jakékoliv zboží, které opouští celní území Společenství, (Článek 182a Celního kodexu EU) je nutno podat celní prohlášení nebo případně souhrnné výstupní celní prohlášení a prohlášení se podávají v elektronické podobě. Celní úřad po obdržení vstupního celního prohlášení provede analýzu rizik, zda může zboží na území společenství vstoupit a zda bude tato zásilka podrobena kontrole. Tuto analýzu dokončí celní úřady ještě před vstupem zboží do společenství za předpokladu, že budou dodrženy lhůty pro podání vstupního souhrnného celního prohlášení. Lhůty pro podávání vstupního souhrnného prohlášení jsou upraveny v článku 184a NK 2454/93 a jsou následující:

- námořní přeprava - 24 hodin před nakládkou v přístavu odeslání
- letecké přeprava - nejpozději v okamžiku skutečného vzletu letadla v zemi odeslání
- železniční přeprava - dvě hodiny před příchodem na vstupní celní úřad Společenství
- silniční přeprava - jednu hodinu před příchodem na vstupní celní úřad Společenství

Při podávání výstupního celního prohlášení jsou stanovené lhůty uvedeny v článku 592b NK 2454/93 a jsou následující:

- námořní přeprava - nejméně 24 hodin před naložením na plavidlo, na kterém má zboží opustit území Společenství
- letecká přeprava - nejméně 30 minut před odletem z letiště na celním území společenství
- železniční přeprava - nejméně dvě hodiny před opuštěním celního úřadu výstupu

¹⁹ Souhrnné celní prohlášení. Jedná se o poskytnutí informace o záměru dovézt/vyvézt zboží v podobě vstupního/výstupní souhrnného celního prohlášení ve stanovených lhůtách před příchodem zboží na hranici Společenství respektive odchodu zboží za hranici Společenství.

- silniční přeprava - nejméně jednu hodinu před opuštěním celního úřadu výstupu

Podle přílohy 30A a tabulky 5 a 3 provedeme srovnání náležitostí souhrnných celních prohlášení pro držitele AEO a společnosti, které nejsou držiteli osvědčení AEO u silniční dopravy – údaje ve vstupním souhrnném prohlášení.

Tabulka 1: Silniční doprava – informace ve vstupním souhrnném celním prohlášení²⁰

název	Vstupní souhrnné celní prohlášení
Počet položek	X
Jedinečné referenční číslo zásilky	X
Číslo přepravního dokladu	X
Odesílatel	X
Osoba podávající souhrnné celní prohlášení	X
Příjemce	X
Přepravce	X
Totožnost a státní příslušnost aktivního dopravního prostředku překračujícího hranici	X
Kód prvního místa příchodu	X
Datum a čas při příchodu do prvního místa příchodu na celním území	X
Kódy zemí na trase	X
Druh	X
Místo nakládky	X
Kód místa vykládky	X
Popis zboží	X
Kód druhu nákladových kusů	X
Identifikační číslo zařízení, pokud jsou použity kontejnery	X
Číslo zboží položky	X
Zbožový kód	X
Hrubá hmotnost	X
Kód způsobu platby přepravného	X
OSN kód nebezpečného zboží	X
Číslo závěry	X
Datum celního prohlášení	X

²⁰ nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, příloha 30 A, tabulka 3

Podpis/ověření	X
Ukazatel dalších zvláštních okolností	X

Obdobné údaje se musejí uvádět i u výstupního souhrnného celního prohlášení.

Zde je tabulka pro oprávněné hospodářské subjekty – povinné údaje u vstupních a výstupních souhrnných celních prohlášení.

Tabulka 2: Oprávněné hospodářské subjekty – zkrácené požadavky na údaje u vstupních a výstupních souhrnných celních prohlášení²¹

Název	Výstupní souhrnné celní prohlášení	Vstupní souhrnné celní prohlášení
Jedinečné referenční číslo zásilky	X	X
Číslo přepravního dokladu	X	X
Odesílatel	X	X
Osoba podávající souhrnné celní prohlášení	X	X
Příjemce	X	X
Přepravce		X
Strana, které má být příchod zboží oznámen		X
Totožnost a státní příslušnost aktivního dopravního prostředku překračujícího hranici		X
Referenční číslo přepravy		X
Kód prvního místa příchodu		X
Datum a čas při příchodu do prvního místa příchodu na celním území		X
Kódy země/zemí na trase	X	X
Druh dopravy na hranici		X
Celní úřad výstupu	X	
Místo nakládky		X
Popis zboží	X	X
Počet nákladových kusů	X	X
Identifikační číslo zařízení, pokud jsou použity kontejnery	X	X
Číslo zboží položky	X	X

²¹ nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, příloha 30 A, tabulka 5

Zbožový kód	X	X
Datum celního prohlášení	X	X
Podpis/ověření	X	X
Ukazatel dalších zvláštních okolností	X	X
Kód následujícího celního úřadu (úřadů) vstupu		X

V tabulkách jsou uvedeny požadavky na uvádění jednotlivých informací v daných prohlášeních. Z výše uvedených tabulek (pro silniční dopravu u ostatních hospodářských subjektů a oprávněných hospodářských subjektů) je patrné, že držitelé osvědčení AEO mají výhodu v možnosti poskytování menšího souboru údajů pro souhrnná celní prohlášení. Ze srovnání vyplývá, že hospodářské subjekty, které nejsou držiteli osvědčení AEO, musí uvádět přibližně 27 podstatných informací v každém vstupním nebo výstupním souhrnném celním prohlášení. Při podávání vstupního souhrnného celního prohlášení u držitelů osvědčení AEO a u ostatních hospodářských subjektů rozdíl není nijak významný, i když úleva v poskytování menšího souborů údajů je patrná i tam. Největší úlevy jsou u vlastníků osvědčení, kteří podávají výstupní souhrnné celní prohlášení. Oproti ostatním subjektům musejí uvádět přibližně jen polovinu potřebných informací. Držitelé osvědčení AEO se považují za spolehlivé subjekty již prověřené celní správou, a proto nemusejí uvádět tolik informací při jejich každodenních činnostech.

4.3.8 Vzájemné uznávání

Další z výhod osvědčení AEO je výhoda vzájemného uznávání osvědčení se třetími zeměmi. Evropská unie uzavírá dohody o vzájemném uznávání osvědčení AEO nebo jiných obdobných programů se třetími zeměmi, které jsou jejími obchodními partnery. Vzájemné uznávání programů pro AEO se třetími zeměmi přinese výhody těm držitelům AEO, kteří investovali do zabezpečení svých mezinárodních dodavatelských řetězců. Týká se to tedy osvědčení „Zjednodušené celní postupy/bezpečnost a zabezpečení“ a „bezpečnost a zabezpečení“. Jejich status AEO se zohlední při posuzování rizik týkajících se bezpečnostních hledisek. Dohoda se Švýcarskem byla podepsána dne 25. června 2009. Dohoda s Norskem byla přijata dne 30. června 2009.

Obě dohody vstoupily v platnost dne 1. července 2009. Dále již byly podepsány smlouvy s Andorrou a Japonskem. Vzájemné uznávání statusu AEO mezi EU a Japonskem platí od 24. května 2011. Z dohod vyplývá, že při obchodování mezi Evropskou unií a těmito zeměmi platí opatření celní bezpečnosti, která jsou na stejné úrovni jako v EU. Cílem dohod je zachování stávajících hladkých obchodních toků mezi Švýcarskem a Norskem, Andorrou, Japonskem a EU a zároveň zajistit vysokou úroveň bezpečnosti v rámci dodavatelského řetězce. Již od roku 2004 vede Evropská unie se Spojenými státy americkými jednání o celních bezpečnostních postupech. Také se očekává brzké podepsání smlouvy mezi EU a Spojenými státy americkými. Začalo to dohodou se Spojenými státy americkými o zintenzivnění spolupráce v celní oblasti bezpečnosti kontejnerů. Jednání o sepsání smlouvy také probíhají s Čínou již od roku 2005. Obě strany se dohodly na pilotním projektu s důrazem na námořní kontejnery. V budoucnu se očekávají také jednání s Kanadou a následně i s jinými třetími zeměmi.

Při realizaci vzájemného uznávání je bráno v úvahu postavení evropských vývozců a dovozců, kteří jsou držiteli osvědčení AEO, a to umožňuje celním orgánům soustředit se na rizikové obchodní toky. Vzájemné uznávání statusu AEO poskytuje spolehlivým subjektům další výhody usnadnění obchodu v partnerských zemích. To by mělo vést ke snížení četnosti fyzických kontrol a kontrol dokumentů a také snížení počtu kontrol prováděných celními úřady třetích zemí. Ty se zaměřují především na určité druhy dováženého zboží nebo vysoce rizikové zásilky, a proto celních kontrol z větší části neubývá ani u držitelů osvědčení AEO. Při realizaci vzájemného uznávání musí žadatel poskytnout souhlas s výměnou údajů AEO se třetími zeměmi. Tento souhlas se nevztahuje jen pro jednu konkrétní zemi, ale platí obecně na všechny země, se kterými má EU podepsanu smlouvu. Pokud držitel souhlas neudělí, jeho údaje nebudou poskytnuty žádné zemi, na kterou se vztahuje vzájemné uznávání. Souhlas lze také snadno odvolat.

Při procesu vzájemného uznávání je nutno čelit zpracování formátů písma, kterými jsou údaje o AEO v EU zapsány. Do systémů nemohou být zadána písmena cyrilice, písmena s diakritikou nebo zvláštní písmena, která nepatří mezi 26 znaků

základní abecedy. Proto je nutné psát svým obchodním partnerům v třetích zemích pouze s použitím 26 písmen základní abecedy. (písmo LATIN 1 – ISO 8859-1²²).

Další skutečností, kterou je nutno brát v potaz, je nemožnost ve třetích zemích se identifikovat číslem EORI EU²³, které se skládá ze 17 číslic. Proto musí držitel používat jiné číslo při jednání s konkrétní třetí zemí. Například Japonskem. EU se snaží o vytvoření celosvětového standardu, který by zajistil používání čísel EORI EU pro účely vzájemného uznávání.

4.4 Shrnutí podle dotazovaných firem

Osvědčení AEO se vydává od roku 2008. Od této doby do 21. 10. 2011 bylo podáno celkem 114 žádostí o vydání osvědčení AEO. Počet podaných žádostí v jednotlivých letech je následující:

- 2008 – 48
- 2009 – 23
- 2010 – 26
- 2011 – 17

Zájem o udělení tohoto osvědčení je v ČR od roku 2008 konstantní, vyjma zvýšeného počtu žádostí a vydaných osvědčení AEO v prvním roce platnosti legislativy týkající se osvědčení AEO. V celkovém počtu vydaných osvědčení se ČR řadí ve srovnání s počty vydaných osvědčení v ostatních členských státech EU do středu. Z celkového počtu 114 podaných žádostí bylo v době jejich podání přijato celkem 50 žádostí, které obsahovaly veškeré povinné náležitosti, u 59 žádostí byl žadatel vyzván

²² ISO 8859-1 je široce používaná osmibitová znaková sada. Skládá se ze 191 znaků dovolujících (s výjimkou několika málo znaků u některých jazyků) komunikovat s 24 světovými jazyky.

²³ EORI EU je registrační identifikační číslo hospodářského subjektu. Toto číslo slouží jako jedinečná identifikace subjektů ve všech členských státech Evropské unie. Od 1. 7. 2009 musí mít každý dovozce a vývozce přidělené číslo EORI, bez tohoto čísla není možné provést proclení.

k doplnění podané žádosti o vydání osvědčení AEO. K datu 21. 10. 2011 byla 1 žádost ve fázi, kdy byl žadatel vyzván k doplnění nedostatků, 4 žádosti nebyly v období od 1. 1. 2008 do 31. 10. 2011 přijaty z důvodu nedostatků jejich podání, resp. nebyly tyto zjištěné nedostatky podání ve stanovené 30denní lhůtě doplněny/opraveny. Na základě zkušeností celního orgánu lze zjištěné nedostatky u žádajících firem rozdělit do dvou skupin:

- 1. skupina – nedostatky podání
 - formální nedostatky podané žádosti o vydání osvědčení AEO
 - chybějící povinné přílohy žádosti o vydání osvědčení
- 2. skupina – nedostatky plnění stanovených kritérií pro vydání osvědčení AEO
 - nedostatky zjištěné během řízení o žádosti o vydání osvědčení AEO se nejčastěji vztahují k neplnění kritéria „odpovídající dodržování celních požadavků“ (čl. 5a odst. 2 první odrážka NR č. 2913/92) a kritéria „odpovídající normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení“ (čl. 5a 2. odst. čtvrtá odrážka).
 - zjištěné nedostatky neplnění kritéria „odpovídající dodržování celních požadavků“ (čl. 5a odst. 2 první odrážka NR č. 2913/92)
 - opakované porušování celních předpisů
 - nedodržování lhůty stanovené pro úhradu dlužných částek cla
 - zjištěné nedostatky neplnění kritéria odpovídající normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení“ (čl. 5a 2. odst. čtvrtá odrážka)
 - nedostatečné zajištění bezpečnosti areálu provozovny žadatele – nedostatečná ochrana areálu proti neoprávněnému vniknutí, nedostatečná eliminace rizika v podobě neoprávněného přístupu/vjezdu osob/vozidel/zboží do areálu, nedostatečná eliminace rizika v podobě neoprávněného přístupu k nákladovým jednotkám, nedostatečná kontrola nákladových jednotek, neoprávněná manipulace s nákladovými jednotkami.

Na tyto skutečnosti by si měly firmy dávat největší pozor. Zatím malému počtu firem nebylo odebráno osvědčení. K datu 31. 10. 2011 byly zrušeny 4 osvědčení AEO.

- 3 osvědčení AEO zrušena na vlastní žádost hospodářského subjektu (2x sloučení společností, 1x na žádost o jiný typ osvědčení AEO)
- 1 osvědčení AEO bylo zrušeno z důvodu nedodržování kritéria „Dodržování celních požadavků“ a kritéria „Platební schopnost“.

Fyzické prověřování provádí kompetentní celní orgán ve věci AEO (Celní ředitelství České Budějovice) v prostorách provozovny žadatele ve lhůtě stanovené pro vydání osvědčení AEO (120 kalendářních dnů), zpravidla v délce 2-3 dnů. Zavedený interní systém kompetentního celního orgánu ukládá provedení fyzického prověření stanovených podmínek pro vydání osvědčení AEO v místě provozovny žadatele ve lhůtě do 35 dnů od data přijetí žádosti. Fyzické prověřování stanovených podmínek pro vydání osvědčení AEO probíhá u každého žadatele. V případě, že žadatel ke své činnosti využívá více provozoven, fyzické prověřování neprobíhá pouze v místě sídla žadatele, ale ve více provozovnách.

Jedním z osvědčených postupů v rámci procesu podání žádosti o vydání osvědčení AEO se kompetentnímu orgánu ve věci AEO v ČR osvědčil postup tzv. konzultací před samotným podáním žádosti o vydání osvědčení AEO. Díky těmto konzultacím dochází k eliminaci nedostatků jak ve vztahu k samotné žádosti, tak ve vztahu k povinným přílohám, které tvoří nedílnou část podané žádosti. V rámci těchto konzultací jsou dále řešeny i jednotlivé části samohodnotícího dotazníku. Tento dokument v rámci řízení o žádosti o vydání osvědčení AEO napomáhá kompetentnímu orgánu ve věci AEO k vytvoření si prvotního obrazu o žadateli a jeho hospodářských aktivitách a procesech ve vztahu k plnění stanovených kritérií. Komunikace s hospodářskými subjekty v ČR je na dobré úrovni, čemuž napomáhají i výše uvedené konzultace před podáním žádosti o vydání osvědčení AEO, či semináře pořádané hospodářskými komorami, kde je kompetentním celním orgánem prezentován samotný institut AEO.

Legislativa EU je zpracována v obecné rovině. Zjednodušením pro všechny členské státy EU by byla konkrétnější úprava některých oblastí v legislativě EU. V připravovaném znění prováděcího předpisu Modernizovaného celního kodexu by mělo dojít k bližší specifikaci jednotlivých kritérií. Nyní je pomocným nástrojem pro vyhodnocování plnění stanovených kritérií pro vydání osvědčení AEO dokument „Pokyny AEO“, které jsou v současné chvíli také ve fázi aktualizace. Tato aktualizace by měla napomoci k detailnějšímu popisu prověřování jednotlivých kritérií.

Udělení osvědčení AEO je výhodou zejména pro hospodářské subjekty, kterým jsou ze strany celních správ členských zemí EU poskytovány výhody stanovené legislativou. Jednotlivé členské státy EU mají dále možnost poskytovat výhody držitelům osvědčení AEO na národní úrovni, kdy např. Celní správa ČR poskytuje držitelům osvědčení AEO výhodu nad rámec platné legislativy v podobě přednostního odbavení v rámci celního řízení.

Ve smyslu úbytku administrativní zátěže je udělovaná výhoda držitelům osvědčení AEO v podobě snazšího přístupu ke zjednodušeným celním postupům, (čl. 14b odst. 1 NK č. 2454/93) umožňuje celním orgánům u případů, kdy držitel osvědčení AEO (AEOC, AEOF) zjednodušení požaduje, nekontrolovat ty podmínky, které již byly ověřeny v souvislosti s udělením postavení AEO.

Žádosti o udělení osvědčení AEO mohou být podány přímo na Celní ředitelství České Budějovice nebo prostřednictvím firem, které poskytují svým klientům kompletní servis při přípravě a podání žádosti. K těmto firmám patří například KPMG Česká republika nebo společnost Deloitte. Všechny dotazované firmy podaly žádosti o udělení osvědčení u Celního ředitelství České Budějovice. Při podání žádosti u Celního ředitelství se neplatí žádné poplatky, jak je tomu u firem, které si za pomoc účtují samozřejmě poplatky. Většinu firem k získání tohoto osvědčení vedou následné možnosti využívání slibovaných výhod, urychlení budoucích celních řízení, využívání zjednodušených postupů v celním řízení a zachování konkurenceschopnosti. V souvislosti s celní správou nemají firmy většinou žádné špatné zkušenosti při využívání osvědčení AEO.

Výhoda méně fyzických a dokladových kontrol je lákavá a mnoho firem ji považuje za neposkytovanou. Ale pro tento účel musíme rozlišovat, zda to jsou kontroly při vstupu/výstupu zboží do Společenství nebo při propuštění do celního režimu. Právě tímto vzniká nepochopení, na které kontroly se tato výhoda vztahuje. Dalším důležitým faktorem je, že se celní kontroly zaměřují především na určité druhy dováženého zboží (komodity) nebo na zemi původu. Proto jsou kontroly u některých firem i po udělení certifikátu prakticky neměnné. U firmy ESSA byly již před udělením osvědčení fyzické kontroly minimální, nyní jsou spíše výjimečné. U kontrol v přístavech tzv. scanning kontejneru, nebyly doposud, až na pár výjimek v minulých letech, žádné kontroly prováděny. Celní kontroly dokladů se kontrolují u všech případů celního řízení, ve všech režimech, proto tady žádná úleva v kontrole celních dokladů není.

Přednostní kontrola zboží je jedna ze skutečně deklarovaných výhod, nicméně množství společností, které jsou držiteli certifikátu AEO, je v tomto směru zanedbatelné, a proto tato výhoda není nijak významná. Jde pouze o to, že pokud má celní úřad provést v určitém okamžiku celní kontrolu zboží u dvou subjektů a jeden z nich je držitelem certifikátu AEO, uskuteční se kontrola tohoto subjektu dříve než kontrola subjektu bez certifikátu. Dotazované firmy uvedli, že se s tímto ještě nesetkaly, ale výhodu přednostního odbavení využívají, mají vlastní přepážku na celních úřadech. Firmy o provedení kontroly na specifickém místě mohly požádat již před udělením osvědčení. Některé dotazované firmy tuto možnost nevyužívají, ostatní již zcela běžně i před udělením osvědčení, jen s tím rozdílem, že nyní to mají zdarma.

Na otázku, zda se získání osvědčení vyplatilo firmám, byly odpovědi různé. Získání osvědčení se vyplatilo firmám ve vztahu k podkladům a rychlosti získání povolení zjednodušených postupů. A také protože jsou firmy (obchodní partneři), které to vyžadují a zakládají si na tom, že spolupracují s certifikovanou firmou. Skutečnost u těchto firem je taková, že to vyžadují především vrcholoví manažeři, kteří ale většinou vůbec nevědí, oč se jedná. Tak se pro ně z tohoto stal vedle ISO, SGI a mnoha dalších certifikátů zase jeden další.

S uznáváním osvědčení v jiném členském státě než v ČR neměly firmy žádný problém. V souvislosti s osvědčením AEO je vše dobře legislativně upraveno, zde žádné námitky od firem nebyly. Problém spíše spočívá v poskytování těch slibovaných

výhod. Pokud se bude každý kontejner dovezený z Asie fyzicky kontrolovat, těžko dojde k nějakému podstatnějšímu urychlení odbavení. Přitom ovšem firmy chápou důvody těchto kontrol a skutečnost, že velmi často druh nebo množství dováženého asijského zboží nesouhlasí přesně s doklady. Získáním tohoto statutu se neušetřil žádný čas firmám v administrativě, snad jen při získávání povolení zjednodušených postupů. Po získání osvědčení se také moc nezměnila rychlost přepravy zboží. Globální změna by mohla být v případě, kdy do celého obchodního řetězce budou vstupovat výhradně AEO certifikované společnosti (dopravce, příjemce, deklarant). Poté by se mohla zrychlit přeprava zboží. Zatím tedy dovoz zboží není jednodušší ani méně nákladný. Ve firmě, která zastupuje v celním řízení své zákazníky, vzhledem k zavedení elektronické komunikace s vystavováním celních prohlášení v dovozních operacích elektronicky, se jejich náklady zvýšily minimálně o 5 %. Postupy jsou komplikovanější, zejména uchovávání a elektronická archivace všech skenovaných dokladů.

Firmy tento statut musejí brát především jako povinnost v případech, kdy mají poskytovat služby nadnárodním společnostem. Důkaz je odpověď jedné firmy, že její největší zákazník si kladl jako podmínku tento certifikát. Jedním z menších problémů je s uznáváním osvědčení ve Švýcarsku, i když s touto zemí je podepsaná smlouva o uznáváním osvědčení. Tato země provádí vlastní prověřování subjektů, i když jsou vlastníky osvědčení AEO. A vystupování jako účastník celního řízení není jednoduché ani v jiných členských státech Společenství. Elektronické systémy spolu totiž někdy nekomunikují.

Firmy se většinou shodly v tom, že celý nápad ohledně osvědčení je dobrá věc, ale nynější vynaložené úsilí na získání nevyvážilo zatím jeho přínos, snad se tomu tak stane v budoucnu. Tato záležitost s osvědčením je spíše prospěšná z hlediska exportu, kdy je zásilka prověřena už na začátku celého řetězce přímo u výrobce. Z hlediska importu je prospěšná hlavně v urychlení přepravy zásilky při případných kontrolách zboží. Ale jak je uvedeno výše, zatím se to u firem nijak neprojevílo.

5 Závěr

Osobně si myslím, že hlavní myšlenka osvědčení AEO je velice dobrá. Cílem bylo zvýšit bezpečnost mezinárodní obchodní výměny zboží po událostech 11. září 2001. Celý proces získání je náročný a zatím jeho výhody nevyvažují vynaložené úsilí firem. Osvědčení se vydává jen od roku 2008, což není tak dlouhá doba na vyvozování závěrů zda mají o toto osvědčení firmy žádat. Vidina poskytovaných výhod je pro firmy velice lákavá, jenže musíme si uvědomit, komu a při jakých příležitostech jsou tyto výhody poskytovány.

Výhoda volby místa, kde má být provedena kontrola, tu byla k dispozici pro firmy již před začátkem udělování osvědčení. Pokud firmy tuto výhodu využívají často, může jim ušetřit nemalé finanční prostředky, protože pokud získají osvědčení AEO, mohou o tuto kontrolu na specifickém místě požádat zdarma. Předběžné oznamování je další z velice lákavých výhod, ale popravdě, když firma nemá „co skrývat“, tak jí žádná kontrola nemůže zaskočit. A tato výhoda je u nás využitelná jen při letecké přepravě na letištích s mezinárodním provozem. Tedy na letištích v Brně, Ostravě a v Praze. Na kontroly od celní správy po propuštění zboží do celního režimu se již tato výhoda nevztahuje, což jsou jedny z častých kontrol. Přednostní odbavení na celních úřadech funguje bez problémů a je to opravdu výhoda, která se v praxi využívá ve velké míře. V české republice mají na celních úřadech držitelé osvědčení AEO vlastní přepážku, proto nečekají ve frontě s ostatními firmami a jejich odbavení je rychlejší. Snadnější přístup ke zjednodušeným celním postupům využívá většina firem, ušetří jim to spoustu času a při žádosti o tento postup již nejsou prověřována kritéria, která byla prověřena v souvislosti s vydáním osvědčení. K této poskytované výhodě nemají firmy námitky. Další bezproblémovou výhodou je menší soubor údajů pro souhrnná celní prohlášení. Vzájemné uznávání osvědčení probíhá bezproblémově s Japonskem. S dalšími zeměmi jako USA, Čína se vedou příslušná jednání. Nejvíce diskutativní je výhoda, která spočívá v menším počtu kontrol a kontrol dokumentů. Pro správně pochopení je důležité, na které kontroly se tato výhoda vztahuje. Tato problematika je popsána v praktické části práce. Výhoda se vztahuje jen na kontroly při propuštění zboží do režimu a kontroly na vstupu/výstupu ze Společenství na základě analýzy rizik. Myslím

si, že je legislativně vše dobře upraveno. Snad jen konkrétnější úprava některých oblastí v legislativě EU. Nedílnou součástí při vyhodnocování plnění stanovených kritérií pro vydání osvědčení AEO je dokument „POKYNY AEO“, které jsou ve fázi aktualizace, která by měla napomoci k detailnějšímu popisu prověřování jednotlivých kritérií. Celkově lze říci, že výhody plynoucí ze zákona nejsou pro žádající subjekty nové, řada zjednodušení je dostupná i pro firmy, které nejsou držiteli osvědčení AEO. Držitelé osvědčení AEO neplynou jen výhody z nařízení Komise. Každý členský stát EU poskytuje těmto subjektům i jiné výhody na rámec výhod uvedených v legislativě. V České republice je to například výhoda urychlení celního odbavení držitelů AEO, tím že mají na celním úřadě vlastní přepážku. Nyní je ve fázi příprav nový celní kodex a prováděcí předpis, který nejspíše přinese drobné změny ve vztahu k problematice AEO a přehodnocení procesu získání osvědčení.

Přikláním se k tomu názoru, že tento statut osvědčeného hospodářského subjektu bude fungovat stoprocentně, pokud budou všichni účastníci mezinárodního dodavatelského řetězce držiteli osvědčení AEO. Poté bude i méně celních kontrol a všechny zmiňované výhody budou stoprocentně využitelné. A tím pádem se zrychlí i zlevní přeprava zboží.

6. Summary

This work examines the status of the authorized economic operator (AEO) from the point of view of particular benefits for companies. The work is divided into two parts. The first part "literature review" provides basic information about the AEO certificate. It explains basic terms such as the European Community, third countries, international supply chain, electronic Customs, AEO status, and for whom the status is determined. To better understand the status, the theoretical part describes the procedure to get the authorization, criteria to get the authorization, authorization procedure itself, types of the AEO certificates and their particular benefits. More detailed description of the particular benefits can be found in the practical section of the work. In this part of the work the various benefits of the AEO certification are further analyze and explained. The work explains their use in practice and also describes, whether the benefits are used by the questioned companies. A summary of the AEO status according to the questioned companies follows, use of the possibilities of the customs simplifications, applicability in practice, the views on the AEO certificate. Finally the overall assessment of the status of AEO is described. This work shows that the benefits to get this certificate are still not fully equal to the effort to acquire it. Maximum application of all advantages is possible only if all the companies involved in the international supply chain shall be holders of the AEO certificate.

Keywords: authorized economic operator
certificate
companies
AEO status
benefits

7. Seznam literatury

1. Evropská společenství. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_spole%C4%8Denstv%C3%AD
2. NAŘÍZENÍ RADY (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství. In: http://www.czechint.cz/user_data/cms/soubory/00037/Narizeni-Rady-EHS-c-2913-92-celni-kodex-EU.pdf. 1992.
3. *OPRÁVNĚNÉ HOSPODÁŘSKÉ SUBJEKTY: POKYNY*. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/opraveny-hospodarsky-subjekt-aeo/Documents/Pokyny%20AEO.pdf>. Brusel, 2007.
4. Authorised Economic Operator. *HM Revenue & Customs* [online]. 1.2.2010 [cit. 2011-12-08]. Dostupné z: http://customs.hmrc.gov.uk/channelsPortalWebApp/channelsPortalWebApp.portal?_nfpb=true&_pageLabel=pageVAT_ShowContent&id=HMCE_PROD1_027618&propertyType=document
5. E-Dovoz: Informace o e-Customs. *Informační portál - e-Dovoz* [online]. 22.09.2010 [cit. 2011-10-30]. Dostupné z: <http://www.e-dovoz.cz/e-dovoz/informace-o-e-customs/>
6. Oprávněný hospodářský subjekt: Daňový portál profesionálů a daňových poradců. *Daňáři online* [online]. 3.8.2007 [cit. 2011-10-13]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d2410v3175-opraveny-hospodarsky-subjekt/>
7. Evropské sdružení volného obchodu (ESVO): epravo.cz. *Epravo.cz* [online]. 21.3.2001 [cit. 2011-10-05]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/evropske-sdruzeni-volneho-obchodu-esvo-3302.html>

8. Celní deklarant: encyklopedie profesí. *Prace.cz* [online]. c 1996-2012 [cit. 2011-10-01]. Dostupné z: <http://www.prace.cz/poradna/encyklopedie-profesi/c/celni-deklarant/>
9. Druhy osvědčení AEO. *Celní správa České republiky* [online]. c 2009 [cit. 2011-12-05]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/opraveny-hospodarsky-subjekt-aeo/Stranky/druhy-osvedceni-aeo.aspx>
10. NAŘÍZENÍ KOMISE (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství. In: http://www.czechint.cz/user_data/cms/soubory/00037/Narizeni-Komise-EHS-c-2454-93-kterym-se-provadi-celni-kodex.pdf. 1993.
11. Rozsah podmínek. *Celní správa České republiky* [online]. c 2009 [cit. 2011-10-15]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/opraveny-hospodarsky-subjekt-aeo/Stranky/rozsah-podminek.aspx>
12. HRYZÁKOVÁ, Blanka, Iva MUSILOVÁ a BREICHA. *Oprávněný hospodářský subjekt AEO*. České Budějovice, 2007.
Dostupné z: http://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/opraveny-hospodarsky-subjekt-aeo/Documents/Prez_pro_obch_verejnost_2.pps
13. Řízení o udělení osvědčení. *Celní správa České republiky* [online]. c 2009 [cit. 2011-11-01]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/opraveny-hospodarsky-subjekt-aeo/Stranky/rizeni-o-udeleni-osvedceni.aspx>
14. ČESKO. VYHLÁŠKA č. 199 ze dne 13. dubna 2004: kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží. In: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb04199&cd=76&typ=r>. 2004.

15. E-dovoz. *BusinessInfo.cz* [online]. c 1997-2011 [cit. 2011-10-29]. Dostupné z:
<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pravni-prostredi-celni-problematika/e-dovoz-e-dovoz/1000487/59007/>

Seznam obrázků, tabulek

Seznam tabulek

- Tabulka 1: Silniční doprava – informace ve vstupním souhrnném celním prohlášení str. 38
- Tabulka 2: Oprávněné hospodářské subjekty – zkrácené požadavky na údaje u vstupních a výstupních souhrnných celních prohlášení str. 39

Seznam obrázků

- Obrázek 1: Schéma procesu získání osvědčení AEO str. 29

Přílohy

Seznam příloh:

- Příloha 1 Odpovědi na otázky od firmy GERLACH, spol. s r.o.
- Příloha 2 Odpovědi na otázky od firmy PST CLC a.s.
- Příloha 3 Otázky a odpovědi od firmy ESSA, spol. s r.o.
- Příloha 4 Odpovědi na otázky od firmy Robert Bosch, spol. s r.o.
- Příloha 5 Odpovědi na otázky od Celního ředitelství České Budějovice

V jakém roce Vaše firma požádala o udělení osvědčení AEO?

25. 1. 2008 AEOC; 31. 10. 2008 AEOF

Jak dlouho trval proces získání osvědčení?

Do 21. 5. 2008 10. 6. 2009

Podali jste žádost o udělení osvědčení přímo u Celního ředitelství České Budějovice nebo prostřednictvím jiné firmy? Případně jaké?

Přímo.

Co vás k tomuto rozhodnutí vedlo?

Jednak nutnost po vydání nařízení Komise č. 1875/2006, kterým byla mimo jiné novelizována ustanovení článku 14 nařízení Komise č. 2454/93 a potřeba i nadále využívat možnosti zjednodušených postupů v celním řízení a jednak další slibované výhody v urychlení průběhu budoucích celních řízení.

Máte nějaké špatné zkušenosti ze strany celní správy?

Bohužel, vydání certifikátu nijak podstatně nezměnilo přístupy odbavujících zaměstnanců celní úřadů.

Jak často asi probíhají fyzické kontroly od celní správy? Jak často probíhaly před udělením osvědčení?

Nepocítili jsme žádnou podstatnou změnu. Celní kontroly se zaměřují především na určité druhy dováženého zboží (komodity), a to před i po udělení certifikátu ve stejném rozsahu.

Ubylo po udělení osvědčení kontrol celních dokladů?

Celní doklady se kontrolují u všech případů celního řízení, ve všech režimech., tam žádná úleva není.

Využíváte možnost provedení přednostní kontroly zboží?

To je asi jediná skutečně deklarovaná výhoda, které se ale v praxi dá jen těžko využít. Přesně vzato jde pouze o to, že pokud má celní úřad provést v určitém okamžiku celní kontrolu zboží u dvou subjektů a jeden z nich je držitelem certifikátu AEO, uskuteční se kontrola tohoto subjektu dříve, než kontrola subjektu bez certifikátu. V praxi si ale žádný takový případ nepamatují.

Požádali jste někdy o provedení kontroly na specifickém místě?

To děláme zcela běžně, protože to je jednou z výhod zjednodušených postupů v celním řízení. Této výhody jsme ale využívali již dlouho před udělením certifikátu AEO, protože tuto možnost dovolovaly platné předpisy již před zavedením předmětného certifikátu.

Vyplatilo se získání osvědčení?

Ano, protože jsou firmy (obchodní partneři), kteří to vyžadují a zakládají si na tom, že spolupracují s certifikovanou firmou. Skutečnost je taková, že to vyžadují především vrcholoví manažeři, kteří ale většinou vůbec nevědí, oč se jedná. Stal se z toho tak vedle ISO, SGI a mnoha dalších certifikátů zase jeden další.

Vyskytl se někdy problém s uznáním osvědčení v jiném členském státě než v ČR?

Ne, protože Evropská společenství jsou jednotným celním územím. Nikdo nepopírá tu skutečnost, že jsme certifikát získali, ale nikdo nám žádnou přednost neposkytne.

Myslíte si, že legislativně je vše dobře upraveno?

Proti legislativní úpravě nemáme námitek, taky by asi byly zbytečné. Chápeme, že první myšlenky byly dobré – po 13. září v USA zvýšit bezpečnost mezinárodní obchodní výměny zboží. Problém spočívá především v uplatňování legislativy, tzn. v poskytování těch slibovaných výhod. Dokud se bude každý kontejner dovezený z Asie fyzicky kontrolovat, těžko dojde k nějakému podstatnějšímu urychlení odbavení. Přitom ovšem chápeme důvody těchto kontrol a skutečnost, že velmi často druh nebo množství dováženého asijského zboží nesouhlasí přesně s doklady.

Nalezli u Vaší firmy nějaký problém? Případně jaký?

Ne, všechny postupy máme upraveny firemními předpisy, jejichž dodržování kontrolujeme, a tak ani nemohl být žádný podstatnější nedostatek zjištěn. Certifikát jsme získali v ČR v prvním termínu, kdy se vůbec udělovaly, a to s dalšími třemi podnikateli.

Kolik lidí pracuje v administrativě v záležitosti AEO pro vaši firmu? Případně kolik lidí v oblasti poradenství v souvislosti se získáním osvědčení AEO?

Tato záležitost si nevyžaduje vést u nás žádnou zvláštní administrativu. Většinu přehledů, které jsme předkládali se žádostmi, jsme získali ze svých databází. Na zpracování žádosti se podíleli dva zaměstnanci, při prověrkách na několika našich pracovištích (máme jich celkem 15) byli samozřejmě zapojeni i tito provozní zaměstnanci, odhadem v každé kole (AEOC x AEOF) asi deset. Zatím jsme radili v této

oblasti pouze třem dalším subjektům, ale protože to byli naši zákazníci, které v celním řízení zastupujeme, nebylo to na komerční bázi.

Stalo se, že by určitá společnost (s níž spolupracujete popřípadě, které pomáháte získat osvědčení AEO) nezískala osvědčení AEO?

Máme pouze informace o tom, že dva subjekty, kterým jsme radili, již certifikát získaly, jiné informace nemáme a ani po nich nepátráme.

Ušetří Vám nějaký čas tento statut v administrativě?

V žádném případě.

Je přeprava zboží rychlejší? Popřípadě kolik času zabrala jedna dodávka před udělením statutu a po jeho udělení?

Nejsme dopravní společností, ale podle svých zkušeností odhadujeme, že k žádným podstatným úsporám nedošlo.

Je dovoz zboží o hodně jednodušší a méně nákladný?

Nejsme subjektem mezinárodního obchodu, pouze zastupujeme v celním řízení své zákazníky. Vzhledem k zavedení elektronické komunikace a vystavování celních prohlášení v dovozních operacích elektronicky se naše náklady zvýšily minimálně o 5%. Postupy jsou komplikovanější, zejména uchovávání a elektronická archivace všech skenovaných dokladů.

Jaké firmy jsou pro vás největší konkurencí?

Nevím, žádné statistiky nevedeme, ale v oboru své činnosti jsme beze sporu někde na špici v České republice.

Žádají konkurenční firmy také o tento statut?

Nepochybně a některé z nich už tento statut také získaly, jedna z nich dokonce už současně s námi v první vlně v květnu 2008.

Poskytuje vám osvědčení AEO výhody oproti konkurenci?

Doufáme, že ano, i když se to dá jen těžko měřit. Není mi znám případ, že by některý obchodník odešel od svého celního agenta a přešel k nám jen proto, že jeho agent certifikát nemá.

Berete tento statut jako prestiž? Pomáhá Vám tento statut k nalezení nových obchodních partnerů?

Ano, je to určité potvrzení kvality a musím přiznat, že náš v současné době největší zákazník si při zahájení spolupráce kladl jako podmínku tento certifikát (v té době jsme ovšem AEOF už vlastnili).

Do jakých zemí exportujete zboží?

Se zbožím neobchodujeme, pouze zpracováváme případy vývozu a dovozu pro své zákazníky. Jde o dovozy a vývozy zboží ve styku se všemi státy světa.

Z jakých zemí importujete zboží?

Viz odpověď na předchozí otázku.

Uplatňujete ve všech zemích, kde vystupujete jako účastník při celním řízení, toto osvědčení?

Ne, pro nás je důležité především Švýcarsko, ale tam je náš certifikát (EU) nezajímá. Vystupovat jako účastník celního řízení není jednoduché ani v jiných členských státech Společenství. Elektronické systémy spolu totiž nekomunikují.

Na jakou přepravu zásilek se nejvíce specializujete? Silniční, námořní, letecké, železniční přepravy zásilek.

Se zbožím neobchodujeme, odbavujeme ponejvíce zboží dopravované po silnici.

Jelikož vlastníte osvědčení již delší dobu, chtěl bych se zeptat zda:

máte nějaké nápady, či návrhy na zlepšení komunikace s celní správou, nebo ve vztahu k prováděným kontrolám od celního úřadu? Napadají Vás návrhy ke zlepšení, které se týkají osvědčení AEO? V případě, že ano, prosím o jejich specifikaci. (Možné oblasti: legislativa, postup získání osvědčení, kontrola od celního úřadu, případně jiné.)

Žádné návrhy nemáme, protože celní řízení je upraveno evropskými předpisy a Brusel je daleko. Celní orgány chrání ekonomické i jiné zájmy státu, a proto s námi jednají většinou velmi autoritativně. Jinak to ovšem ani nejde. Snad jenom námět, aby celní orgány skutečně poskytovaly držitelům certifikátu ty výhody, která se proklamativně všude vyhláší. Bohužel, často jen vyhláší.

Kdy Vaše firma požádala o udělení osvědčení OHS?

30. 1. 2008

Jak dlouho trval proces získání osvědčení?

Příprava v rámci pilotního projektu cca 3 měsíce. Následně od podání žádosti do vydání osvědčení uplynulo 112 dní.

Podali jste žádost o udělení osvědčení přímo u Celního ředitelství České Budějovice nebo prostřednictvím jiné firmy.

Žádost byla podána přímo u ČR České Budějovice.

Co vás k tomuto rozhodnutí vedlo?

Očekávání následných výhod a zachování konkurenceschopnosti

Máte nějaké špatné zkušenosti ze strany celní správy?

Vztahuje li se dotaz k problematice AEO, pak nelze mluvit o špatných zkušenostech

Jak často asi probíhají fyzické kontroly od celní správy? Jak často probíhaly před udělením osvědčení?

Frekvence jak fyzických tak dokladových kontrola je prakticky neměnná. Vždy je tato skutečnost ovlivněna více faktory (druh zboží, země původu).

Ubylo po udělení osvědčení kontrol celních dokladů?

Asi ano, ale nijak výrazně.

Využíváte možnost provedení přednostní kontroly zboží?

Ano, nicméně množství společností, které jsou držiteli certifikátu AEO je v tomto směru nezanedbatelné, a proto tato výhoda není nijak výrazná.

Požádali jste někdy na provedení kontroly na specifickém místě?

Ano, s výsledkem, že máme využít institut celního řízení mimo celní prostor. Tato problematika není (podle mých informací) ze strany celní správy dostatečně rozpracovaná

Vyplatilo se získání osvědčení?

Ve vztahu k podkladům a rychlosti získání povolení zjednodušených postupů určitě ano

Vyskytl se někdy problém s uznáním osvědčení v příslušném členském státě?

Nezaznamenali jsme

Myslíte si, že legislativně je vše dobře upraveno?

Není důvod o tom pochybovat

Nalezli u Vaší firmy nějaký problém? Případně jaký?

Veškerá úzká místa byla odstraněna v rámci pilotního projektu. Samotný certifikační proces pak byl bez větších komplikací a problémů

Kolik lidí pracuje v administrativě v záležitosti OHS pro vaši firmu? A případně kolik lidí v oblasti poradenství o OHS?

Pro samotné vypracování samohodnotícího dotazníku byla zapotřebí součinnost všech oddělení společnosti (ekonomické, celní, spediční, právní a IT). Vyjádřeno počtem lidí, na samotném procesu certifikace AEO se podílelo cca 6 lidí. Poradenství nebylo pro tuto oblast zapotřebí.

Poskytujete pomoc i dalším společnostem k získání statutů OHS?

Výhradně smluvním klientům

Stalo se, že by určitá společnost s níž spolupracujete nezískala osvědčení OHS? (které pomáháte získat osvědčení OHS)

Ne

Ušetří vám nějaký čas tento statut v administrativě?

Zřejmě při podání žádostí o povolení ZJP.

Je přeprava zboží rychlejší? A o kolik? Případně kolik času zabrala jedna dodávka před udělením statutu a po udělení?

Globální změnu v této oblasti jsme nezaznamenali. Zde se domníváme, že se může promítnout pouze v případě, kdy do celého obchodního řetězce budou vstupovat výhradně AEO certifikované společnosti. (dopravce, příjemce, deklarant).

Je dovoz zboží o hodně jednodušší a méně nákladný?

Ne

Jaké firmy jsou pro vás největší konkurencí?

nelze

Žádají konkurenční firmy také o tento statut?

Ano, lze ověřit na:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/aeo_consultation.jsp?Lang=cs&range=25&certificatesTypes=AEOS&certificatesTypes=AEOC&certificatesTypes=AEOF&aeoCountry=CZ&offset=1&Expand=true

Poskytuje vám osvědčení OHS výhody oproti konkurenci?

NE - Vzhledem k velkému množství vydaných osvědčení

Berete tento statut jako prestiž? Pomohl vám tento statut k nalezení nových obchodních partnerů?

Daný statut je nutné brát především jako povinnost v případech, kdy máme poskytovat služby nadnárodním společnostem.

Do jakých zemí exportujete zboží?

Vlastní zboží neexportujeme. V souvislosti s vývozem zboží není AEO zástupce v celním řízení prakticky brán na zřetel.

Z jakých zemí importujete zboží?

Naše společnost má velké portfolio zákazníků. Zboží je dováženo prakticky ze všech destinací. Při importních režimech je certifikát nepřímého zástupce akceptován.

Uplatňujete ve všech zemích toto osvědčení?

Výhradně v ČR

Na jakou přepravu zásilek se nejvíce zaměřujete? (Silniční, námořní, letecké, železniční přepravy zásilek)

Silniční

Jelikož vlastníte osvědčení již delší dobu, chtěl bych se zeptat zdali:

máte nějaké nápady, či návrhy na zlepšení komunikace s celním úřadem, nebo kontroly od celního úřadu? Napadají Vás návrhy ke zlepšení, které se týkají osvědčení OHS? Případně na jakých dalších věcech by se mělo zapracovat? Nebo se Vám zdá, že je vše legislativně dobře upraveno a že je bez chyby postup získání osvědčení, následné kontroly a celkové využívání osvědčení OHS?

Jsmo toho názoru, že právní úprava je vyhovující, a to i oblasti poskytování výhod držitelům OHS. Případné nedostatky, které se občas vyskytují, jsou v přímé souvislosti s lidským selháním konkrétního celníka, případně úzké skupiny celníků, kteří dosud plně neakceptovali systém, který na základě kvalifikované „vzájemné důvěry“ rozlišuje poskytování výhod držitelům a nedržitelům OHS.

1. **V jakém roce Vaše firma požádala o udělení osvědčení AEO?**
2. **Jak dlouho trval proces získání osvědčení?**
3. **Podali jste žádost o udělení osvědčení přímo u Celního ředitelství České Budějovice nebo prostřednictvím jiné firmy? Případně jaké?**
4. **Co Vás k tomuto rozhodnutí vedlo?**
5. **Máte nějaké špatné zkušenosti ze strany celní správy?**
6. **Jak často asi probíhají fyzické kontroly od celní správy? Jak často probíhaly před udělením osvědčení?**
7. **Ubylo po udělení osvědčení kontrol celních dokladů?**
8. **Využíváte možnost provedení přednostní kontroly zboží?**
9. **Požádali jste někdy o provedení kontroly na specifickém místě?**
10. **Vyplatilo se získání osvědčení?**
11. **Vyskytl se někdy problém s uznáním osvědčení v jiném členském státě než v ČR?**
12. **Myslíte si, že legislativně je vše dobře upraveno?**
13. **Nalezli u Vaší firmy nějaký problém? Případně jaký?**
14. **Kolik lidí pracuje v administrativě v záležitosti AEO pro vaši firmu? Případně kolik lidí v oblasti poradenství v souvislosti se získáním osvědčení AEO?**
15. **Stalo se, že by určitá společnost (s níž spolupracujete, popřípadě, které pomáháte získat osvědčení AEO) nezískala osvědčení AEO?**
16. **Ušetří Vám nějaký čas tento statut v administrativě?**
17. **Je přeprava zboží rychlejší? Popřípadě kolik času zabrala jedna dodávka před udělením statutu a po jeho udělení?**
18. **Je dovoz zboží o hodně jednodušší a méně nákladný?**
19. **Jaké firmy jsou pro Vás největší konkurencí?**
20. **Žádají konkurenční firmy také o tento statut?**
21. **Poskytuje vám osvědčení AEO výhody oproti konkurenci?**

22. **Berete tento statut jako prestiž? Pomáhá Vám tento statut k nalezení nových obchodních partnerů?**
23. **Do jakých zemí exportujete zboží?**
24. **Z jakých zemí importujete zboží?**
25. **Uplatňujete ve všech zemích, kde vystupujete jako účastník při celním řízení, toto osvědčení?**
26. **Na jakou přepravu zásilek se nejvíce specializujete? Silniční, námořní, letecké, železniční přepravy zásilek.**
27. **Jelikož vlastníte osvědčení již delší dobu, chtěl bych se zeptat zda: máte nějaké nápady, či návrhy na zlepšení komunikace s celní správou, nebo ve vztahu k prováděným kontrolám od celního úřadu? Napadají Vás návrhy ke zlepšení, které se týkají osvědčení AEO? V případě, že ano, prosím o jejich specifikaci. (Možné oblasti: legislativa, postup získání osvědčení, kontrola od celního úřadu, případně jiné)**

Odpovědi na otázky:

Zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném u Krajského soudu v Českých Budějovicích v oddíle C, vložka 57

1. únor 2008
2. 8 měsíců, do října 2008
3. Žádost jsme podali přímo u ČR Č. Budějovice.
4. Vzhledem k tomu, že si veškeré celní záležitosti vyřizujeme sami, nebyl ani důvod žádat přes jinou firmu.
5. Nemáme vůbec žádné špatné zkušenosti s celní správou.
6. Vzhledem k tomu, že jsme před získáním AEO byli držitelé povolení zjednodušeného postupu, byly fyzické kontroly minimální, nyní jsou spíše výjimečné. Pokud jde o kontroly v přístavech tzv. scanning kontejneru, nebyly doposud, až na pár výjimek v minulých letech, žádné kontroly prováděny.
7. Doklady jsou předkládány při celním řízení při propuštění zboží.
8. Zatím si nejsme vědomi toho, že by bylo třeba využít přednostní kontroly zboží.
9. Pokud k nějaké kontrole došlo, byla provedena v areálu naší společnosti.
10. Zatím se žádné výhody po získání osvědčení neprojevíly.
11. S tímto jsme zatím neměli žádnou zkušenost.
12. Myslím si, že legislativně je asi vše upraveno správně.
13. Pokud jde o problémy při získávání osvědčení, vyskytly se u nás menší problémy ohledně zabezpečení areálu, které byly co nejdříve odstraněny.
14. Touto záležitostí se zabývali dva zaměstnanci naší společnosti, celní deklarant ohledně věcí týkající se celního postupu a výkonný ředitel v případě organizačních věcí apod.
15. Dopravce, jehož služeb využíváme, je rovněž držitelem AEO.
16. Ne.
17. Nevšimli jsme si, že by po udělení AEO došlo k urychlení přepravy zboží. Rychlost přepravy je stále stejná.
18. Nedošlo k žádnému zjednodušení ani ke snížení nákladů.
19. Firmy podnikající ve stejném oboru tj. obchod se zbožím.
20. Ano, některé žádají.
21. Ne, zatím se žádné výhody neprojevíly.
22. Určitá prestiž to je, ale zatím nám to nijak nepomohlo ani při hledání nových partnerů.
23. Jsme hlavně dovozci zboží, export jen v malé míře do Moldavska.
24. Čína, Thajsko, Kanada, Turecko, v menší míře Indonésie, Maroko, Egypt, Vietnam, Myanmar, Etiopie.
25. Celní řízení provádíme pouze v České republice
26. Využíváme služeb námořní kombinované přepravy.
27. Nenapadají mě žádná zlepšení.
Celý nápad ohledně AEO je jistě dobrá věc, ale myslím si, že zatím to nepřineslo nějaký užitek, snad v budoucnu. Spíše je celá záležitost prospěšná z hlediska exportu, kdy je záležitost prověřena už na začátku celého řetězce přímo u výrobce. Z hlediska importu je prospěšná hlavně v urychlení přepravy zásilky při případných kontrolách zboží. Ale jak bylo uvedeno výše, zatím se to nijak neprojevílo.

Za ESSA spol. s r.o.

Kamil Čejka
Celní deklarant

Essa, spol. s r.o.
Okružní 34
370 01 České Budějovice

www.essa.eu

Tel.: 386 116 715
Fax: 386 116 710
Email: import@essa.eu

V jakém roce Vaše firma požádala o udělení osvědčení AEO?

2008

Jak dlouho trval proces získání osvědčení?

6 měsíců

Podali jste žádost o udělení osvědčení přímo u Celního ředitelství České Budějovice nebo prostřednictvím jiné firmy? Případně jaké?

Přímo u celního ředitelství České Budějovice.

Máte nějaké špatné zkušenosti ze strany celní správy?

ne

Jak často asi probíhají fyzické kontroly od celní správy? Jak často probíhaly před udělením osvědčení?

stejně

Ubylo po udělení osvědčení kontrol celních dokladů?

ne

Využíváte možnost provedení přednostní kontroly zboží?

ne

Požádali jste někdy o provedení kontroly na specifickém místě?

ne

Vyplatilo se získání osvědčení?

zatím ne

Vyskytl se někdy problém s uznáním osvědčení v jiném členském státě než v ČR?

ne

Myslíte si, že legislativně je vše dobře upraveno?

ano

Nalezli u Vaší firmy nějaký problém? Případně jaký?

ne

Kolik lidí pracuje v administrativě v záležitosti AEO pro vaši firmu? Případně kolik lidí v oblasti poradenství v souvislosti se získáním osvědčení AEO?

1

Stalo se, že by určitá společnost (s níž spolupracujete, popřípadě, které pomáháte získat osvědčení AEO) nezískala osvědčení AEO?

ne

Ušetří Vám nějaký čas tento statut v administrativě?

zatím ne

Je přeprava zboží rychlejší? Popřípadě kolik času zabrala jedna dodávka před udělením statutu a po jeho udělení?

ne

Je dovoz zboží o hodně jednodušší a méně nákladný?

ne

Žádají konkurenční firmy také o tento statut?

ano

Poskytuje vám osvědčení AEO výhody oproti konkurenci?

Zatím o žádné výhodě nevím.

Berete tento statut jako prestiž? Pomáhá Vám tento statut k nalezení nových obchodních partnerů?

Otázka pro oddělení nákupu.

Do jakých zemí exportujete zboží?

JP, MX, USA, BR, CH, IN, KR, CH, TH

Z jakých zemí importujete zboží?

JP, MX, USA, BR, CH, IN, KR, CH, TH, TW

Na jakou přepravu zásilek se nejvíce specializujete? Silniční, námořní, letecké, železniční přepravy zásilek.

silniční, letecké

Jelikož vlastníte osvědčení již delší dobu, chtěl bych se zeptat zda:

máte nějaké nápady, či návrhy na zlepšení komunikace s celní správou, nebo ve vztahu k prováděným kontrolám od celního úřadu? Napadají Vás návrhy ke zlepšení, které se týkají osvědčení AEO? V případě, že ano, prosím o jejich specifikaci. (Možné oblasti: legislativa, postup získání osvědčení, kontrola od celního úřadu, případně jiné.)

Zatím vynaložené úsilí na získání osvědčení nevyvážilo jeho přínos. Jediná výhoda je přednostní odbavení na celním úřadě.

Příloha 5 Odpovědi na otázky od Celního ředitelství České Budějovice

1. Kolik firem průměrně požádá o osvědčení měsíčně?

- Počet podaných žádostí v jednotlivých letech je následující:
 - 2008 – 48,
 - 2009 – 23,
 - 2010 – 26,
 - 2011 – 17.
- Celkem bylo do 21. 10. 2011 podáno celkem 114 žádostí o vydání osvědčení AEO.
- Průměrný počet podaných žádostí o vydání osvědčení AEO ve vztahu k uvedenému měsíčnímu intervalu nemá dostatečnou vypovídací hodnotu, z tohoto důvodu je předložena statistika vztahující se k uceleným ročním časovým intervalům.

2. Kolik z nich splňuje všechny předpoklady?

- Z celkového počtu 114 podaných žádostí bylo v době jejich podání přijato celkem 50 žádostí (tj. obsahovaly veškeré povinné náležitosti), u 59 žádostí byl žadatel vyzván k doplnění podané žádosti o vydání osvědčení AEO.
- K datu 21. 10. 2011 je 1 žádost ve fázi, kdy byl žadatel vyzván k doplnění nedostatků, 4 žádosti nebyly v období od 1. 1. 2008 do 31. 10. 2011 přijaty z důvodu nedostatků jejich podání, resp. nebyly tyto zjištěné nedostatky podání ve stanovené 30-ti denní lhůtě doplněny/opraveny.

3. Nejčastější nedostatky u žádajících firem?

- Dle dosavadních zkušeností lze zjištěné nedostatky rozdělit do dvou skupin.
- 1. skupina – nedostatky podání
 - formální nedostatky podané žádosti o vydání osvědčení AEO,
 - chybějící povinné přílohy žádosti o vydání osvědčení.
- 2. skupina – nedostatky plnění stanovených kritérií pro vydání osvědčení AEO
 - viz odpověď na otázku č. 6

4. Zdá se Vám legislativa dostatečně upravena? Případně na co by se měl klást větší důraz?

- Legislativa EU je zpracována v obecné rovině, přičemž v připravovaném znění prováděcího předpisu Modernizovaného celního kodexu by mělo dojít k bližší specifikaci jednotlivých kritérií.

5. V jakých časových intervalech probíhají kontroly od celní správy?

- Kompetentní celní orgán ve věci AEO (Celní ředitelství České Budějovice) provádí fyzické prověřování v prostorách provozovny žadatele ve lhůtě stanovené pro vydání osvědčení AEO (120 kalendářních dnů), zpravidla v délce 2-3 dnů.
- Zavedený interní systém kompetentního celního orgánu ukládá provedení fyzického prověření stanovených podmínek pro vydání osvědčení AEO v místě provozovny žadatele ve lhůtě do 35 dnů od data přijetí žádosti.
- Fyzické prověřování stanovených podmínek pro vydání osvědčení AEO probíhá u každého žadatele. V případě, že žadatel ke své činnosti využívá více provozoven, fyzické prověřování neprobíhá pouze v místě sídla žadatele, ale ve více provozovnách.

6. Nacházejí prováděné kontroly často nějaké nedostatky u kontrolovaných firem? Případně jaké?

- Nedostatky zjištěné během řízení o žádosti o vydání osvědčení AEO se nejčastěji vztahují k neplnění kritéria „odpovídající dodržování celních požadavků“ (čl. 5a odst. 2 první odrážka NR č. 2913/92) a kritéria „odpovídající normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení“ (čl. 5a 2. odst. čtvrtá odrážka).
- Zjištěné nedostatky neplnění kritéria „odpovídající dodržování celních požadavků“ (čl. 5a odst. 2 první odrážka NR č. 2913/92)
 - opakované porušování celních předpisů,
 - nedodržování lhůty stanovené pro úhradu dlužných částek cla.
- Zjištěné nedostatky neplnění kritéria „odpovídající normy v oblasti bezpečnosti a zabezpečení“ (čl. 5a 2. odst. čtvrtá odrážka)
 - nedostatečné zajištění bezpečnosti areálu provozovny žadatele – nedostatečná ochrana areálu proti neoprávněnému vniknutí, nedostatečná eliminace rizika v podobě neoprávněného přístupu/vjezdu osob/vozidel/zboží do areálu, nedostatečná eliminace rizika v podobě neoprávněného přístupu k nákladovým jednotkám, nedostatečná kontrola nákladových jednotek, neoprávněná manipulace s nákladovými jednotkami.

7. Už bylo osvědčení někomu odebráno? Případně komu a za jaký nedostatek?

- K datu 31. 10. 2011 byly zrušeny 4 osvědčení AEO
 - 3 osvědčení AEO zrušena na vlastní žádost hospodářského subjektu (2x sloučení společností, 1x na žádost o jiný typ osvědčení AEO),
 - 1 osvědčení AEO bylo zrušeno z důvodu nedodržování kritéria „Dodržování celních požadavků“ a kritéria „Platební schopnost“.

8. Je výhodou udělení osvědčení i pro Vás (míněno celní správu)? Ubylo administrativy?

- Udělení osvědčení AEO je výhodou zejména pro hospodářské subjekty, kterým jsou ze strany celních správ členských zemí EU poskytovány výhody stanovené legislativou. Jednotlivé členské státy EU mají dále možnost poskytovat výhody držitelům osvědčení AEO na národní úrovni, kdy např. Celní správa ČR poskytuje držitelům osvědčení AEO výhodu nad rámec platné legislativy v podobě přednostního odbavení v rámci celního řízení.
- Ve smyslu úbytku administrativní zátěže udělovaná výhoda držitelům osvědčení AEO v podobě snazšího přístupu ke zjednodušeným celním postupům (čl. 14b odst. 1 NK č. 2454/93) umožňuje celním orgánům u případů, kdy držitel osvědčení AEO (AEOC, AEOF) zjednodušení požaduje, nekontrolovat ty podmínky, které již byly ověřeny v souvislosti s udělením postavení AEO.

9. Je v ČR oproti ostatním členským zemím větší zájem o udělování osvědčení?

- Zájem o udělení osvědčení AEO je v ČR od roku 2008, kdy vstoupila v platnost příslušná legislativa, konstantní, vyjma zvýšeného počtu žádostí a vydaných osvědčení AEO v prvním roce platnosti této legislativy. (viz otázka výše - počty podaných žádostí).
- V celkovém počtu vydaných osvědčení AEO se ČR řadí ve srovnání s počty vydaných osvědčení AEO v ostatních členských státech EU do středu.

10. Máte nějaké nápady, či návrhy na zlepšení komunikace s firmami, nebo ve vztahu k prováděným kontrolám? Napadají Vás návrhy ke zlepšení, které se týkají osvědčení AEO? V případě, že ano, prosím o jejich specifikaci. (Možné oblasti: legislativa, postup získání osvědčení, kontrola od celního úřadu, případně jiné)

- Jedním z osvědčených postupů v rámci procesu podání žádosti o vydání osvědčení AEO se kompetentnímu orgánu ve věci AEO v ČR osvědčil postup tzv. konzultací před samotným podáním žádosti o vydání osvědčení AEO. Díky těmto konzultacím dochází k eliminaci nedostatků, jak ve vztahu k samotné žádosti, tak ve vztahu k povinným přílohám, které tvoří nedílnou část podané žádosti. V rámci těchto konzultací jsou dále řešeny i jednotlivé části samohodnotícího dotazníku. Tento dokument v rámci řízení o žádosti o vydání osvědčení AEO napomáhá kompetentnímu orgánu ve věci AEO k vytvoření si prvotního obrazu o žadateli a jeho hospodářských aktivitách a procesech ve vztahu k plnění stanovených kritérií.
- Zjednodušením pro všechny členské státy EU by byla konkrétnější úprava některých oblastí v legislativě EU. Pomocným nástrojem pro vyhodnocování plnění stanovených kritérií pro vydání osvědčení AEO je dokument „Pokyny AEO“, které jsou v současné chvíli ve fázi aktualizace, která by měla napomoci k detailnějšímu popisu prověřování jednotlivých kritérií.
- Komunikace s hospodářskými subjekty, v ČR je na dobré úrovni, čemuž napomáhají i výše uvedené konzultace před podáním žádosti o vydání osvědčení AEO, či semináře pořádané hospodářskými komorami, kde je kompetentním celním orgánem prezentován samotný institut AEO.